

ÅRSBERETNING 2017

GCRIEBER

INNHOOLD

Konsernleders blikk	4
Konsernet GC Rieber	6
Styre og konsernledelse	8
Shipping	10
Compact	12
Oils	14
Salt	16
Eiendom	18
Et konsern i utvikling	20
Årsberetning	22
Regnskap konsernet GC Rieber	26
Regnskap GC Rieber AS	49

KONSERNLEEDERS BLIKK 2017

FREMTIDSRETTET KOMPETANSE

GC Riebers leveregel nr. 6: Humankapitalen skal, på samme måte som egenkapitalen, bygges opp. Denne leveregelen viser at selskapet alltid har hatt fokus på de ansatte og viktigheten av gode medarbeidere.

Det litt svulstige begrepet «humankapital» favner vidt. Det omfatter først og fremst formalkompetansen til de ansatte i form av skoleresultater, universitets- og høyskolegrader. I de fleste av våre virksomheter øker kravene til formalkompetanse, og både i Oils, Compact og Salt har vi ansatte med doktorgrader. Dette er nødvendig for å operere innenfor kompetanseintensiv virksomhet.

Men verden hadde ikke gått fremover dersom vi alle bare var drillet til å gjenfortelle det som vi har pugget på skolen. En viktig del av GC Riebers humankapital og kompetanse kan derfor betegnes som det lille ekstra. Det kommersielle genet hos medarbeiderne. Teften, eller «fingespitzgefühl» som tyskerne sier. «Kremmerinstinkt» som Bergenserne sier.

Dersom ikke våre markedsfolk, ledere og driftspersonell hadde hatt denne praktiske kommersielle kompetansen, så hadde ikke GC Rieber eksistert i dag. Dette er grunnen til at vi er så opptatt av å slippe frem entreprenørene i GC Rieber. Gi dem armslag og vingspenn til å utfolde seg. Gi dem tilgivelse dersom de en gang i blant går på nesen!

Det kommersielle forretningsgenet stammer også delvis fra selskapets samlede erfaring. Om vi summerer GC Riebers erfaringsbase gjennom snart 140 år, så har vi en anselig databank. Om vi tilsvarende summerer erfaringen til dagens ansatte, eksisterer det mellom 5.000 og 10.000 års erfaring samlet i GC Rieber! Alt dette blir vevd sammen av god organisatorisk kompetanse, systemverdier, styringsstruktur, It-systemer og arbeidsprosesser. Her må vi også ta med vår bedriftskultur; tydelig uttalt gjennom de 10 levereglene, ledelsesprinsippene, strategien, visjonen og våre mål. Disse er alle resultat av nitid planlegging, prøving og feiling.

Vårt verdigrunnlag er på en måte et fast og varig holdepunkt for oss alle, men samtidig er disse elementene i gradvis endring, bittelitt hver dag. Alle som er en del av GC Rieber er med på å påvirke verdigrunnlaget og bedriftskulturen.

Bedriftens kompetansebehov er i stadig utvikling og endring. Tidligere var det for eksempel et stort behov for medarbeidere med mekanisk kompetanse. Disse er i dag dels erstattet av og supplert med et behov for elektronisk og digital kompetanse. Tidligere var det et krav at de som skulle arbeide internasjonalt måtte beherske både tysk og gjerne fransk i tillegg til engelsk. I dag er det stort sett tilstrekkelig med solide digitale ferdigheter- i tillegg til engelsk selvsagt. I Shipping har vi de siste 3 årene opparbeidet oss en ny kompetanse på finansiell restrukturering – et «fagområde» som var nærmest fraværende hos GC Rieber inntil oljeprisen stupte, simpelthen fordi vi ikke hadde hatt behov for det tidligere!

*Humankapitalen skal, på samme måte
som egenkapitalen, bygges opp.*

Så skulle man tro at hver og en av oss med hver vår kompetanse kunne starte vårt eget «GC Rieber.» Det har også blitt gjort av flere opp gjennom historien – noen med godt hell og andre uten å nå sine mål. Selv om skole- og universitetsutdannelse, kommersiell teft og erfaring i utgangspunktet er individuelle ferdigheter, så får vi best uttelling når den inngår som del av en kollektiv kompetansebase. Det er ofte summen av de individuelle kunnskapene og ferdighetene og i grensesnittet mellom disse at det største potensialet kan utløses.

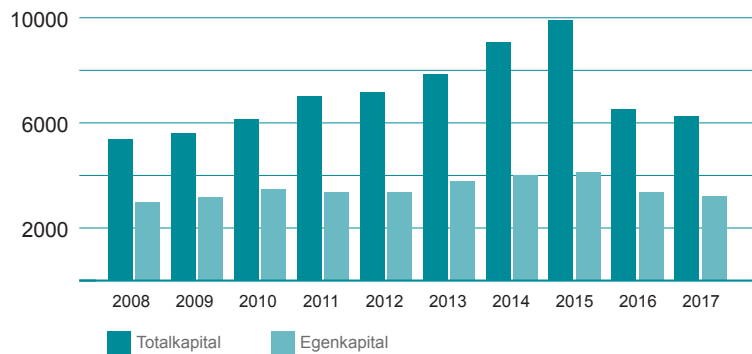
GC Riebers kompetansebase matcher godt de samfunnstrender vi ser komme. Vi jobber systematisk med dette, gjennom bl.a. medarbeidersamtaler, kompetanseplaner, lederutvikling og dilemmatrening. GC Rieber har derfor gjennom sin samlede humankapital gode forutsetninger for å lykkes fremover.

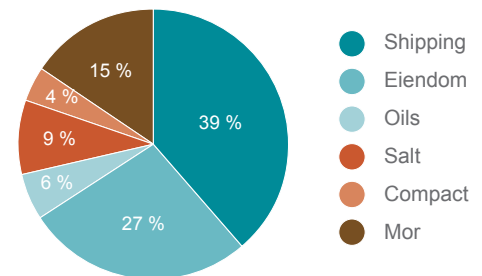
KONSERNET GC RIEBER

NØKKELTALL FRA BALANSEN

Nøkkeltall fra balansen (tall i 1000 kr)

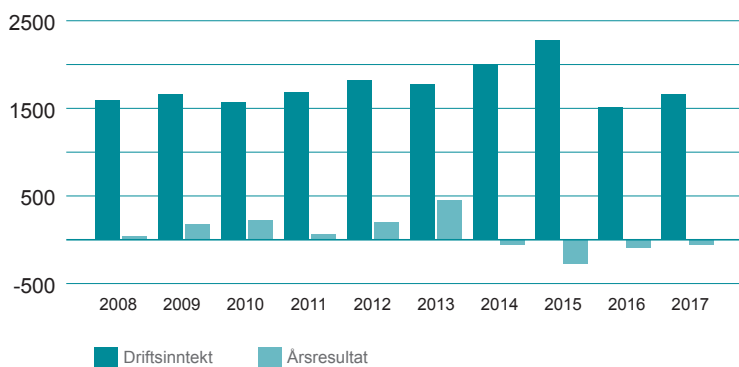

Totalbalanse fordelt på forretningsområde

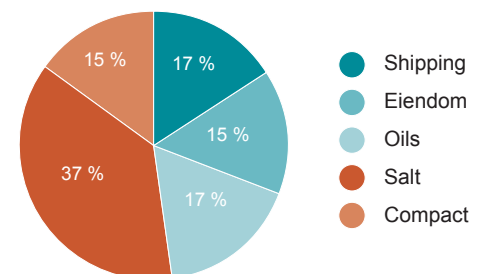

NØKKELTALL FRA DRIFTEN

Nøkkeltall fra driften (tall i 1000 kr)

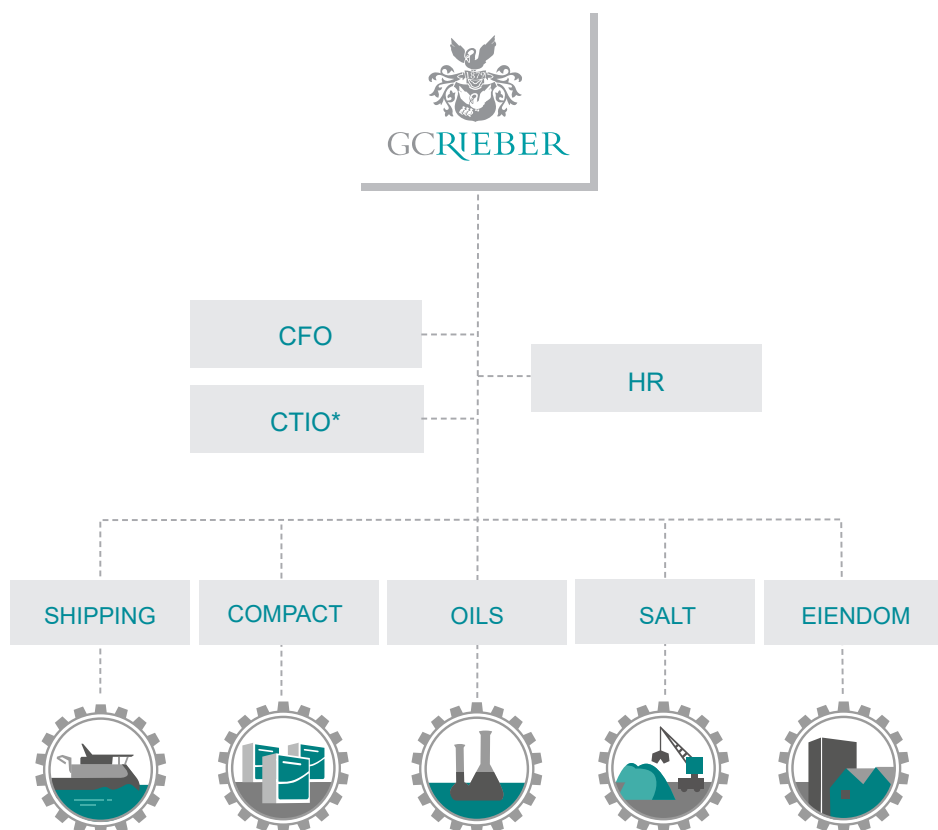
Omsetning fordelt på forretningsområde

/ FAKTA GC RIEBER AS

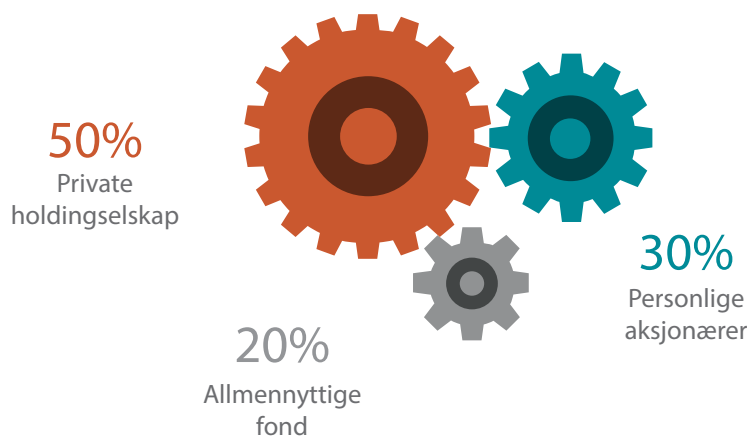
- GC Rieber er et privateid selskap som utøver aktivt eierskap i et utvalg av kjerneområder.
- Vi skal være en drivkraft som utvikler verdier for fremtiden, både nærings- og samfunnsmessig.
- Vårt fundament er preget av langsiktig forretningsutvikling, mulighetsorientering og stabilt familieeierskap. Et tydelig verdigrunnlag og felles bedriftskultur danner rammer for aktivt samfunnsansvar og bærekraft i alle ledd.
- Siden starten i 1879 har GC Rieber blitt utviklet gjennom fire generasjoner, både gjennom egen vekst og oppkjøp.
- Selskapet omfatter ca. 500 arbeidsplasser.

KONSERNSTRUKTUR

EIERSKAP

EIERSKAP

STYRET GC RIEBER AS

Camilla Grieg

(f. 1964)
Styreleder

MBA med fordypning innen finans fra University of San Francisco, samt sertifisert Finansanalytiker (AFA). Hun er adm. dir. i Grieg Star Group, hvor hun også har en rekke styreverv. I tillegg er hun styremedlem i Norges Rederiforbund og sitter i Valgkomiteen i DNB.

Per Otto Dyb

(f. 1955)
Nestleder

Siv. ing. fra NTH. Var adm. dir. i Siemens Norge fra 2004 til 2014. Før dette hadde han ulike ledende roller i Siemens og ABB, både i Norge og internasjonalt. Dyb er nestleder i styret i Veidekke ASA og var frem til mars 2018 styreleder i Innovasjon Norge.

Søren Martens

(f. 1959)
Styremedlem

Siv. øk. fra NHH. Adm. dir. i Fish Pool ASA siden 2005. Har tidligere erfaring fra stillinger i Bergen Energi AS, Hallvard Lerøy AS, Sties Termotransport AS, Nor-Cargo Bergenske AS og Statoil AS. I perioden 1990-1994 var han i tillegg foreleser i forskjellige fag ved Handelshøyskolen BI.

Henriette Rieber

(f. 1988)
Styremedlem

Siv.øk. fra NHH. Business Process Management Consultant i DNB Bank ASA fra 2017. Hun har tidligere erfaring som Business Controller i Energi Norge/NHO. Medlem i Family Business Norway's Next Gen komité. Styremedlem i GC Rieber Fondene fra 2008-2012.

Tor Morten Osmundsen

(f. 1959)
Styremedlem

Master of Science fra UMIST, Manchester, UK og har tilleggsutdannelse innen jus og business. Han har arbeidserfaring fra Statoil, ABB, Lærdal Medical AS og Skangas. I dag er Osmundsen adm. dir. i Lyse fiber, et selskap i Lyse Telegruppen.

KONSERNLEDELSE

Paul Christian Rieber

(f. 1958)
Adm.dir.
GC Rieber AS

Siviløkonom fra NHH og MBA fra IMI, Genève. Han ble ansatt i GC Rieber i 1986 og har hatt stillingen som konsernleder siden 1990. Han er styreleder i de fleste datterselskapene av GC Rieber og i den liberale tankesmien Civita.

Pål Sevik

(f. 1972)
CFO
GC Rieber AS

MBA fra NHH. Selvik har vært direktør finans i GC Rieber siden 2008 og administrerende direktør i GC Rieber Industri siden 2013. Han har flere interne styreverv og er styremedlem i Borea Asset Management AS.

Karoline Kallestad

(f. 1973)
HR-leder
GC Rieber AS

Bachelor i revisjon studier fra Høgskolen i Telemark. Ansatt i GC Rieber konsernet i 2004 og har hatt rollen som HR-leder i GC Rieber siden 2014.

Jan Roger Bjerkestrand

(f. 1970)
Adm. dir.
GC Rieber Oils AS

Master of Science fra Handelshøyskolen BI og Autorisert Finansanalytiker fra NHH. Han ble ansatt som administrerende direktør i GC Rieber Oils i 2010. Han har flere styreverv internt. I tillegg er han styremedlem i NHO, Møre og Romsdal og Kristiansund og Nordmøre Næringsforening.

Tor Instanes

(f. 1972)
Adm. dir.

GC Rieber Eiendom AS
Siviløkonom og Executive MBA i strategisk ledelse fra NHH. Han ble ansatt i konsernet i 2002 og har hatt rollen som administrerende direktør i GC Rieber Eiendom siden 2013. Han har flere styreverv internt. I tillegg er han styremedlem i Kirkens Bymisjon Bergen og styreleder i Mikkelparken.

Steffen Richardsen

(f. 1962)
Adm. dir.
GC Rieber Salt AS

Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI og MBA fra Richard Ivey School of Business – Western University, Canada. Han ble ansatt som administrerende direktør i GC Rieber Salt i 2014 og har i tillegg flere interne styreverv.

Christian W. Berg

(f. 1968)
Adm. dir.

GC Rieber Shipping ASA
MBA i Shipping and Logistics fra Copenhagen Business School og Bachelor i maritime studier fra Høgskolen i Vestfold. Berg ble ansatt som CEO i GC Rieber Shipping i August 2017.

Geir-Arne Asnes

(f. 1962)
Adm. dir.

GC Rieber Compact AS
Siviløkonom fra NHH. Han ble ansatt som administrerende direktør i GC Rieber Compact AS i februar 2016. Han har flere styreverv internt.

SHIPPING

Overordnet markedsbeskrivelse

Som leverandør av tjenester til oljeserviceselskaper er GC Rieber Shippings aktivitetsnivå innen alle forretningsområder tett knyttet opp mot utviklingen i energimarkedene. Utviklingen i oljeprisen er den viktigste driveren for oljeselskapenes lete- og produksjonsbudsjetter og dermed for aktiviteten offshore. Oljeprisen over tid er derfor, sammen med tilbudssiden av offshoreskip, de viktigste enkeltfaktorene for selskapets videre utvikling.

Det dramatiske oljeprisfallet som startet i andre halvår 2014 har medført stor usikkerhet i forhold til prisutviklingen de siste årene. Etter bunnpunktet i januar 2016, da oljeprisen var under 30 dollar fatet, har oljeprisen gradvis styrket seg. I første halvdel av 2017 lå oljeprisen rundt 50 dollar fatet, mens den i andre halvdel steg jevnt og endte på omkring 70 dollar fatet rundt årsskiftet. Mye tyder på at oljeprisen har stabilisert seg og at aktiviteten i bransjen gradvis er på vei opp igjen.

GC Rieber Shipping forventer at markedet også vil være utfordrende i 2018 og at prispresset vil vedvare til tross for noe økende aktivitet. På lengre sikt har GC Rieber Shipping et positivt markedssyn innenfor de segmentene selskapet opererer i. Dette er basert på forventninger om vedvarende vekst i det globale energibehovet.

GC Rieber Shipping jobber kontinuerlig med å tilpasse driften av skip og organisasjon til et konkurransedyktig kostnadsnivå. Dette gjøres for å opprettholde posisjonen som en ledende leverandør i et fortsatt utfordrende marked. I tillegg fortsetter forbedringsprogrammet «Leading for Excellence». Dette fokuserer

på at selskapet skal levere god og sikker operasjon av skipene for å oppnå målet om at GC Rieber Shipping skal være den foretrukne partner for sine kunder. GC Rieber Shipping har et kontinuerlig fokus på å sikre beskjeftigelse for skipene og innfri forventningene til eksisterende og nye kunder.

Subsea

GC Rieber Shipping eier tre skip innen subseasegmentet. Polar King

GC Rieber Shipping jobber kontinuerlig med å tilpasse driften av skip og organisasjon til et konkurransedyktig kostnadsnivå

og Polar Queen opererer innen konstruksjons- og IMR segmentet (Inspection, Maintenance and Repair). Båtene egner seg også godt for arbeid innenfor fornybar energi, herunder markedet for offshore vind. Polar Onyx opererer innen konstruksjons- og SURF segmentet (Subsea Umbilicals, Risers and Flowlines). På grunn av

utviklingen i oljeprisen har aktiviteten vært lav og markedene preget av prispress. Innen offshore vind har aktiviteten imidlertid vært god, noe som har medført at flere subseafartøy som tradisjonelt har jobbet på olje – og gassrelaterte prosjekter har blitt brukt på vindprosjekter i stedet.

Polar King startet på en langtidskontrakt for Nexans i januar 2017 og har vært beskjeftiget gjennom hele året. Skipet har jobbet med kabelleggingsprosjekter i Nordsjøen, Middelhavet og Canada. Kontrakten, som opprinnelig skulle være avsluttet i september 2018, er blitt forlenget til august 2019. Polar Queen har vært beskjeftiget på en 9-månederskontrakt med Senvion fra mars til desember 2017. Skipet arbeidet på Nordsee One vindfarmen utenfor Tyskland og fungerte som hotellskip for teknikerne som jobbet på vindturbinene. Polar Onyx har vært beskjeftiget på en 5-månederskontrakt i Vest-Afrika. Skipet har jobbet med installasjon av subsea-strukturer på Sankofa-feltet i Ghana. Det jobbes med å få beskjeftiget Polar Queen og Polar Onyx i 2018.

På grunn av det svake markedet innenfor oljebransjen har GC Rieber Shipping jobbet for å finne nye markeder der skipenes kapasiteter kan utnyttes på en alternativ måte. Det er derfor gledelig at Polar King og Polar Queen sikret kontrakter med nye solide kunder i 2017 innenfor henholdsvis kabelleggingsmarkedet og offshore vindmarkedet.

Marin seismikk

GC Rieber Shipping drifter fire høykapasitets seismikkskip på vegne av Shearwater GeoServices (Shearwater). Shearwater ble etablert i 2016 som et 50/50 joint venture-selskap mellom GC Rieber Shipping og Rasmussengruppen. Selskapet er en integrert tilbyder av seismikktjenester til oljeselskaper og multiklientselskaper over hele verden. Kjernestrategien er å tilby høykvalitets seismikktjenester og utnytte selskapets posisjon som det mest kostnadseffektive selskapet i industrien. Markedsituasjonen i seismikksegmentet i 2017 har vært krevende. Det er prispress og hard konkurranse i markedet der et begrenset antall aktører konkurrerer om de samme kontraktene.

I det utfordrende markedet sikret Shearwater flere kontrakter i 2017 med store internasjonale kunder. Polar Empress gjennomførte seismiske undersøkelser i Norskehavet, Karahavet og Barentshavet. Polar Marquis jobbet i India, Egypt og Norskehavet. Polar Duchess jobbet i India og Norskehavet. Polar Duke har vært i opplag siden oktober 2015.

Det forventes at markedssituasjonen innen seismikk fortsatt vil være utfordrende med hard konkurranse og prispress, til tross for noe bedring i aktivitet sammenlignet med tidligere år. Aktiviteten i første halvdel av 2018 forventes å være god for Shearwater. Polar Empress, Polar Duchess og Polar Marquis vil være i operasjon store deler av tiden.

Polar King: Kontrakten som opprinnelig skulle være avsluttet i september 2018, er blitt forlenget til august 2019

Is/support

GC Rieber Shipping eier fire skip innen is/support segmentet. Isbryteren Polar Pevek og crewbåtene Polar Piltun og Polar Baikal eies gjennom ulike 50/50 joint venture-selskaper med eksterne partnere. De nevnte fartøyene opereres av selskapets driftsselskap, Polarus OOO, i Yuzhno-Sakhalinsk, Russland.

Polar Pevek er på langtidskontrakt med Exxon Neftegas Ltd (ENL) og opererer på De-Kastri oiljetterminal. Polar Baikal og Polar Piltun er på langtidskontrakter til Sakhalin Energy Investment Company (SEIC) og frakter personell til oljerigger på Sakhalin feltet.

Forskningsskipet RRS Ernest Shackleton er på bareboat certeparti til British Antarctic Survey (BAS) til august 2019 for operasjon i Antarktis. Skipet forsyner BAS sine forskningsbaser med utstyr og proviant om vinteren. I sommer jobbet skipet, for andre året på rad, som eskortefartøy for ekspedisjonscruiset Crystal Serenity gjennom Nordvestpassasjen. Ernest Shackleton var blant annet utrustet med helikoptre, kriseberedskap og RIB-båter for havsafari, og gjorde et betydelig bidrag til trygg seilas for Cruiseskipet Crystal Serenity.

Markedet for is/support har også vært hardt rammet av den lave oljeprisen samt politiske faktorer som sanksjoner og økt miljøfokus. Vi ser nå en gradvis bedring også i dette markedet samt at nye områder blir åpnet for fremtidig aktivitet.

/ FAKTA GC RIEBER SHIPPING

- GC Rieber Shippings virksomhet innenfor offshore/shipping omfatter eierskap i spesialskip, høykvalitets maritim drift og prosjektutvikling innen segmentene subsea, is/support og marin seismikk.
- Selskapet har spesialisert kompetanse innen operasjoner offshore i værharde omgivelser, samt på design, utvikling og maritim drift av offshoreskip.
- Selskapet har hovedkontor og driftsselskap i Bergen, og i tillegg driftsselskapet Yuzhno-Sakhalinsk (Russland). Selskapet er notert på Oslo Børs med ticker RISH.

NØKKELTALL

Driftsinntekter	264
Driftsresultat	-90
Resultat før skatt	-131
Totalkapital	2447
Antall arbeidsplasser	157

FOTO: GC RIEBER COMPACT

COMPACT

Generell markedsbeskrivelse

GC Rieber Compact produserer ernæringsrike produkter til humanitære behov, samt matrasjoner og drikkevann til livbåter.

I sin plan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030 har FN definert 17 bærekraftsmål. Et av disse målene er «Zero Hunger». Dette målet vil kreve mye ressurser i tiden fremover for å kunne realiseres, da de humanitære krisene har økt i 2017.

UNICEF meldte i september at etter flere år med bedring er det nå et økende antall mennesker som sulter. Det ble estimert at 1 av 9, eller totalt 815 millioner mennesker sulter på verdensbasis. I januar 2018 ble det sendt ut en bekymringsmelding om at 47 land i verden ikke vil oppnå målet om redusert barnedød i 2030, med mindre ekstra tiltak blir iverksatt.

De humanitære krisene i verden har ført til et økt behov for produkter innenfor underernæring og nødhjelp. Det dreier seg spesielt om en økning av produkter innenfor de to kategoriene RUTF (Ready to Use Therapeutic Food) og RUSF (Ready to Use

Supplementary Food).

De store humanitære organisasjonene ønsker «mer mat av ernæringsmessig høy kvalitet for pengene». I tillegg ønsker de å kjøpe disse produktene i nærheten av områdene hvor behovet er størst. Dette har resultert i at de fleste humanitære organisasjonene foretar årlige anbud med årsavtaler, eller anbud ved hvert kjøp. I tillegg har dette ført til etableringer av flere nye fabrikker i Afrika og Asia. Konkurransesituasjonen øker, og prisene har gått ned fra 2016 til 2017. Det er nå i overkant av 20 fabrikker som er godkjent for produksjon av RUTF og RUSF.

Det humanitære markedet

GC Rieber Compact produserer produkter for det humanitære markedet ved sine fabrikker i Norge, India og Sør-Afrika.

Det har vært en kraftig salgsvekst for selskapet i 2017. Den store veksten stammer i hovedsak fra produkter produsert på fabrikkene i India og Sør-Afrika hvor det blant annet produseres RUTF og RUSF.

India er det landet i verden, hvor flest barn er underernært. Det arbeides tett med myndighetene for å utvikle produkter som aksepteres av dem. Selskapet i India eies av GC Rieber Compact 62 % og IFU, Danmark 38 %. Fabrikken har i flere år slitt med kvalitetsproblemer. For å forbedre dette ble det i februar 2017 installert en ny fabrikklinje for varmebehandling. Den nye fabrikklinjen har resultert i mye bedre og stabil kvalitet. I tillegg er det oppnådd høyere produksjonskapasitet. Salget av produkter fra fabrikken i India har økt kraftig i siste del av 2017.

Til tross for en sterk økning i salget ble resultatet i India også negativt i 2017. Dette var en konsekvens av innkjøring av den nye fabrikklinjen og nedskrivning på det gamle utstyret.

Fabrikken i Sør-Afrika har gjennomført sitt andre hele driftsår. Organisasjonen er godt etablert og doblet nesten salget fra 2016 til 2017.

I november 2017 ble produksjonen stoppet for å ta ut det gamle utstyret. Dette er nå erstattet med samme type høyteknologisk utstyr som i India. Den nye linjen startet opp igjen produksjonen i mars 2018.

Organisasjonen er styrket gjennom 2017 innenfor kvalitet, FoU, salg, innkjøp, økonomi og ERP.

Resultatet for selskapet i Sør-Afrika ble negativt, både som følge av pågående oppstartskostnader, og nedskrivning av det gamle utstyret. Selskapet i Sør-Afrika eies fra februar 2017 100 % av GC Rieber Compact.

Fra Norge har salget økt med 6 %, og det er i store deler av 2017 brukt 2 skift i produksjonen for å imøtekomme det økende behovet av humanitære produkter. Det har i 2017 vært et større behov for reparasjoner og vedlikehold av maskiner. De neste årene vil det være behov for investeringsmessige oppgraderinger av både bygg og teknologisk utstyr.

Det samlede resultatet før skatt for GC Rieber Compact ble negativt, men med positiv EBITDA.

Samtlige tre fabrikker er nå godkjent som leverandører til alle de store humanitære organisasjonene.

Organisasjonen er styrket gjennom 2017 innenfor kvalitet, FoU, salg, innkjøp, økonomi og ERP.

Det maritime markedet

Det maritime markedet fortsetter en svak vekst globalt. I 2017 ble det en økning innenfor cruise segmentet, mens offshore segmentet ble redusert. Det arbeides for å avdekke nye bruksområder. Et eksempel på dette er offshore vindmølleparker, hvor det stilles krav til redningsutstyr. Som følge av økt skipsaktivitet i polare strøk innføres også nye krav (Polar Code) til redningsutstyr om bord, herunder økt mengde mat og vann.

På kundesiden er det fortsatt noe konsolidering. Konkurransen preges av nye utfordrere, fra bl.a. Hellas og Tyrkia, som søker å kopiere, og utfordre de internasjonale kvalitetskravene.

Vår egen merkevare, Seven OceanS, innfrir på kvalitet, pris og service. Produktene innehar alle nødvendige godkjenninger (DNV-GL, Lloyds, Halal, EAC osv.) Produksjon av Seven OceanS skjer utelukkende i Norge og produktporteføljen er begrenset til mat- og vannrasjoner. Seven OceanS har en god plass i markedet og har langtidsavtaler med flere ledende flåteprodusenter.

Investeringer

Det har blitt investert vesentlige beløp for selskapet i 2017. Ny varmebehandlingsteknologi ble installert i India fra februar, og dette blir videreført i Sør-Afrika fra februar 2018. I Norge ble en nabotomt overtatt i 2017, mens investeringene i 2018 i første rekke vil gå til oppgraderinger av bygg og fornying av deler av utstyret.

En ny ERP-løsning, AX2012, ble implementert i Norge i 2016. Dette systemet er blitt implementert i Sør-Afrika fra januar 2018, og det er planlagt på plass i India høsten 2018. Systemet vil være en vesentlig oppgradering av systemene innen produksjonsplanlegging, innkjøp, salg, kvalitet og økonomi. Et felles system vil bidra til bedre integrering av selskapene, og mulighet for å hente ut synergier.

/ FAKTA GC RIEBER COMPACT

- GC Rieber Compact utvikler og produserer "ready to use" ernæringsprodukter som redder liv.
- Produktene benyttes i katastroferammede områder i hele verden, og brukes blant annet av ulike FN organisasjoner.
- Med vår egen merkevare SevenOceanS®, tilbyr vi også mat- og vannrasjoner.

NØKKELTALL

Driftsinntekter	255
Driftsresultat	-9
Resultat før skatt	-13
Totalkapital	252
Antall ansatte	151

FOTO: CARINA TAKSETH, GC RIEBER

OILS

Generell markedsbeskrivelse

GC Rieber Oils er en etablert produsent av Omega-3-konsentrater til det globale markedet. Dette er en industri hvor det er store geografiske variasjoner, både med tanke på modenhetsgrad og produktønsker. De siste publiserte tallene viser en svak oppgang i det globale Omega-3-markedet, både i volum og verdi. Dette er en positiv utvikling fra årene 2014 og 2015.

De største markedene for Omega-3-konsentrater er USA etterfulgt av Asia og Europa. Mens USA og Europa er etablerte markeder med svak eller nedadgående vekst, er det stor oppgang i det mindre modne, asiatiske markedet.

Det er også en global trend at kundene beveger seg bort fra billigere ukonsentrerte Omega-3-oljer og over til Omega-3-konsentrater. Denne utviklingen ser vi tydelig i de mer modne markedene, USA og Europa.

Det er fortsatt skarp konkurranse. Markedet for høyverdige Omega-3-konsentrater er preget av et fåtall store produsenter som i all hovedsak sourcer tilsvarende råvarer og kjemper om den samme kundemassen – kapsulatorer og merkevareprodusenter. Flere av GC Riebers store konkurrenter har også egne merkevarer som de selger direkte til sluttbruker.

Fokus på nisjeposisjon og høyverdige produkter av ypperste kvalitet er kjernefokus for selskapet. GC Rieber Oils produserer Omega-3-konsentrater med strenge krav både til Omega-3-innhold, smak, renhet og holdbarhet. Dette er en strategi som de siste årene har vist seg å være svært konkurransedyktig.

Markedsutvikling

GC Rieber Oils kan glede seg over en solid topplinjevekst og et historisk rekordresultat i året som har gått. Alle salgsregionene; Asia, Europa og Nord-Amerika opplevde salgsvekst. I tillegg har vi sett en økning i salget av våre high-end produkter. utfordringene har vært å måtte si nei til flere kundeleveranser på grunn av at produksjonskapasiteten er fullt utnyttet. glede over gode resultater har tidvis blitt brutt av frustrasjon over leveranseutfordringer.

Det europeiske markedet har de siste årene hatt tilnærmet null eller negativ vekst. Til tross for dette har GC Rieber Oils i 2017 opplevd en positiv utvikling i Europa, med økt salg og stor etterspørsel etter våre TG-produkter (triglyseridprodukter), som gir høyere marginer.

Asia er markedet hvor vi i 2017 har opplevd den sterkeste veksten. Dette er i tråd med den internasjonale utviklingen som viser at det asiatiske markedet har hatt en formidabel vekst de siste årene. Markedet er nesten utelukkende TG-basert, noe som er positivt for

GC Rieber Oils, idet vi har investert i å opparbeide en av verdens største kapasiteter på TG.

Nord-Amerika er vårt største EE (etylster) marked. Markedet er i all hovedsak dominert av store kunder som bestiller årlige volum basert på anbudsprosesser. Mens det nordamerikanske markedet tidligere har vært dominert av USA har vi det siste året sett en god økning i ordrer til Canada. Vi ser også en økning i andel high-end-produkter som vi selger til Nord-Amerika.

/ FAKTA GC RIEBER OILS

- GC Rieber Oils er en ledende leverandør av høykonsentrerte Omega-3 oljer til produksjon av ferdigvarer.
- Produktserien VivoMega™ tilbyr et rikt utvalg av EPA og DHA konsentrater, med blant annet noen av de høyest konsentrerte omega-3 oljene som finnes på markedet.
- Konsentratene blir levert til kunder over hele verden.

Godt lagarbeid i fabrikk

Ansatte har sørget for at fabrikk har hatt full produksjon og mye fokus har gått med på å optimalisere flyten i verdikjeden. Færre antall råvarer, større produksjonsserier og reduksjon av antall produkter har stått sentralt i 2017. Videre har forbedring av kommunikasjon og samspill mellom avdelinger og funksjoner blitt vektlagt i det interne arbeidet. Tverrfaglige møteplasser mellom for eksempel produksjon og FoU (forskning og utvikling) har vært en nøkkelfaktor for å oppnå suksess. Ved å bygge forståelse, gjensidig respekt og samhandling mellom ansatte med ulik bakgrunn, er vi rustet til å være en foretrukket leverandør av Omega-3-produkter også i fremtiden.

GC Rieber Oils har døgndrift og er avhengig av innsats fra hver enkelt ansatt som har et stort engasjement for det de holder på med. En bedriftskultur med fleksibilitet i arbeidstider er en nødvendighet for et selskap som jobber gjennom alle tidssoner. Selskapet har derfor jobbet med å etablere gode planer for ettervekst og stedfortredere for å sikre robustheten i organisasjonen.

Robusthet i organisasjonen rigger selskapet for de organiske vekstplaner som er initiert i løpet av året.

Flere nye kunder er ervervet og GC Rieber Oils har evnet å oppnå mer kostnadseffektive kjøp av råvarer

GC Rieber Distribution

I 2016 ble GC Rieber Distribution etablert i partnerskap med det peruanske fiskerikonsernet Hayduk. Dette har ført til en større sikkerhet med tanke på råoljetilgang, og samarbeidet har utviklet seg positivt i året som har gått. I 2017 har GC Rieber Distribution også etablert et teknisk forbedringsarbeid med Hayduk for å øke kvaliteten på råvarene. Flere nye kunder er ervervet og GC Rieber Oils har evnet å oppnå mer kostnadseffektive kjøp av råvarer.

NØKKELTALL

Driftsinntekter	275
Driftsresultat	50
Resultat før skatt	46
Totalkapital	361
Antall ansatte	56

FOTO: MOSTPHOTOS

SALT

Generell markedsbeskrivelse

GC Rieber Salt sin virksomhet er sterkt påvirket av naturmessige og klimatiske forhold. Våre hovedsektorer er salter til vei, støvdemping og fisk. Disse sektorene er avhengige av snø på vinteren, sol på sommeren og en god fiskerisesong. Heldigvis varierer dette uavhengig av hverandre og totalomsetningen er derfor mer stabil enn de individuelle markedsområdene, selv om de noen ganger treffer samtidige høydepunkt, som i 2016, eller bunnivåer, som i 2014.

Det ble gjennomført oppkjøp av selskapene Saltkaup (Island) og Saltkeyp (Færøyene)

Generell markedsutvikling

2017 endte i sum rett under 2016 på topplinjenivå for videreført forretning. Arbeidet med kundesegmentering og effekter av kostnadsreduksjonsprogrammet medførte bedre marginer og et lavere kostnadsnivå. Sektor Salt har levert på den vedtatte strategien; driftskostnader er redusert, omstruktureringen av selskapet i Danmark gir god lønnsomhet og driften på Østlandet er optimalisert.

I tillegg ble det gjennomført oppkjøp av selskapene Saltkaup (Island) og Saltkeyp (Færøyene). På systemsiden har arbeidet med oppsettet av ERP-systemet Microsoft Dynamics AX fortsatt og systemet ble i november implementert i GC Rieber Salt Danmark.

Det forventes at 2018 også blir et godt år for sektoren da kostnadsbasen vil reduseres ytterligere og kontraktmengden vil gi effekter gjennom hele året. Fokus for året vil være integrering og synergirealisering på Island/Færøyene samt en konsentrasjon av produktspekteret i GC Rieber Chemicals.

Veivedlikehold

Det bygges stadig flere hovedveier, noe som fører til at det totale

markedet for veisalt er svakt økende. For selskapet i Norge ble omsetningen likevel noe lavere enn i fjor, men med bedre bidrag. Nedgangen skyldes hovedsakelig en laber vintersesong 2016/2017 som ga redusert salg av veisalt i første kvartal. Et forenklingsprosjekt i region øst doblet driftsresultatet for denne avdelingen, og prosjektet skal videreføres i andre avdelinger.

/ FAKTA GC RIEBER SALT

- GC Rieber Salt leverer et bredt spekter av salt og mineraler i Norden, og betjener industrielle markeder innen fiskeri, næringsmiddel, landbruk vei og oljeindustri.
- GC Rieber Chemicals er et 100% eiet datterselskap av GC Rieber Salt og leverandør av en rekke kjemikalier til industrielle formål.

I Danmark har flere år med underskudd blitt snudd til overskudd etter god uttelling i de offentlige saltanbudene. Kontraktsmengden fremover er tredoblet sammenliknet med foregående år og legger grunnlag for fortsatt god inntjening. Dette medfører også et bedre grunnlag for den deleide produksjonsenheten i Tunisia som blant annet leverer veisalt til Danmark. Her har det også blitt gjennomført flere oppgraderinger med tanke på kvalitet og økt kapasitet. Dette er vesentlig for vår posisjon i Danmark og vil føre til økt salg.

De senere årene har det vært et økt fokus på svevestøvsproblematikk i storbyene. Dette bidrar positivt til markedet for støvdempende produkter. Våren og sommeren 2017 var imidlertid preget av fuktig vær som reduserte salget av støvbindingsprodukter.

Chemicals

Datterselskapet GC Rieber Chemicals sin portefølje er delt inn i egenutviklede produkter og spesialkjemi til fjerning av avleiringer inne i borestrengene, samt engrosprodukter rettet mot å borevæsker til oljeindustrien. Petroleumssektoren har hatt et par tunge år bak seg, men aktiviteten er økende og markedsutsiktene er positive.

Chemicals hadde et utfordrende år da et egenutviklet produkt måtte trekkes fra markedet for omregistrering mot slutten av 2016 og ble gjenintrodusert i midten av 2017. Salget av egenutviklede løsninger var derfor noe redusert, men dette ble oppveiet av bedre omsetning av bulkvarer. Totalt hadde selskapet en mindre nedgang i omsetningen, men en bedring i inntjeningen sammenliknet med 2016.

Fisk

Markedet for salt til fiskerinæringen holder seg relativt stabilt. Næringen som helhet er preget av en dreining mot salg av fersk fisk. Normalt oppveies dette noe av et økende fangstvolum. I 2017 var fiskerisesongen derimot preget av et lavere fangstvolum enn foregående år. Dette førte til en reduksjon i salget til denne markedssektoren sammenliknet med 2016.

Næringsmiddel

Saltbehovet for sektorene landbruk, næringsmidler og industri er tradisjonelt sett stabilt. Innenfor næringsmiddelindustrien er det et mål å redusere bruken av salt i mat, noe som isolert sett reduserer markedsveksten. Dette blir imidlertid motvirket av et høyere produksjonsvolum. Økte forventninger til melkeproduksjon medfører at det benyttes mer tilsetningsstoffer som f.eks. slikkesteiner, og dette markedet forventes dermed å vokse.

NØKKELTALL

Driftsinntekter	616
Driftsresultat	36
Resultat før skatt	34
Totalkapital	567
Antall ansatte	76

EIENDOM

Generell markedsbeskrivelse

Eiendomsmarkedet i Bergen er i bedring, men det er store forskjeller mellom de ulike bydelene. Analyser fra DNB Næringsmegling viser en generell bedring fra 2016 til 2017. Total kontorledighet gikk ned fra 10 % til 9 %, og det forventes ytterligere nedgang frem mot 2019. I sentrum gikk ledigheten ned fra 9 % til 7 % fra 2016 til 2017. Eterspørselen etter kontorlokaler i våre områder oppleves som god. Total ledighet i GC Rieber Eiendoms portefølje var ved utgangen av året ca. 6,9 % fordelt på Marineholmen (2,4 %), Solheimsviken (4,1 %) og Bontelabo (35,6 %). Årsaken til den høye ledigheten på Bontelabo er at dette er en utviklingseiendom som vil kreve spesielt fokus de neste årene. Leieprisene i GC Riebers områder har vært relativt stabile i 2017 til tross for vedvarende prispress. Et av selskapets konkurransefortrinn er evnen til å utvikle helhetlige næringsparker som samler aktører innen samme fagmiljø. I tillegg tilbyr vi leietakerne en rekke «pluss-tjenester». Dette gir dem bedre flyt i hverdagen og vil forbli et viktig satsingsfelt også i 2018.

Transaksjonsmarkedet for eiendom i Bergen har vært godt også i 2017. Omsetningen har vært lavere enn i rekordårene 2015 og 2016, men prisene har holdt seg på høye nivåer. Prime yield i Bergen er p.t. vurdert å ligge på lave 4,5 %, men med forventning om noe stigende rente fremover forventes likeledes yielden å øke igjen på sikt. Eiendom forventes likevel å være et attraktivt investeringsobjekt den kommende perioden.

Skaper gode opplevelser

GC Rieber Eiendoms visjon er å «utvikle verdier». Den beste garantien for at vi skal klare dette er å gi våre leietakere de beste verktøyene for å drive sin virksomhet, og ved å gi alle menneskene

som ferdes eller jobber på våre områder gode opplevelser. Da blir kundene værende. For å skape gode områdemerkevarer må vi også bidra til å skape en god by, gode byrom og møteplasser hvor mennesker trives.

GC Rieber Eiendom har kompetanse og kultur for å arbeide med hele verdikjeden fra en «grønn tomt» eller en «gammel verftstomt» til ferdige bydeler med miljøer av høykompetente mennesker som arbeider med relaterte problemstillinger.

Marineholmen Forskningspark er et eksempel på dette. Marineholmen er allerede i dag Norges største marine klynge, og den forventes å vokse ytterligere. Tverrfaglige team i GC Rieber Eiendom skaper og illustrerer konsepter for forskningsparken i tett samarbeid med arkitekter, kunder, offentlige aktører og andre samfunnsinteressenter. Det inviteres inn til arkitektkonkurranse for å få den beste idé-tilfangsten og prosjektene visualiseres i 3D. Det velges så ut et team som prosjekterer og simulerer sammen med Bergen kommune. Parallelt med dette arbeides det tett med det marine miljøet for å samle de riktige aktørene, fra forskning,

Et av selskapets konkurransefortrinn er evnen til å utvikle helhetlige næringsparker som samler aktører innen samme fagmiljø.

utdanning, forvaltning, grundere og etablert næringsliv. Vi prosjekterer og bygger avanserte laboratorier og kontorbygg for forskningsaktivitet. Man har tatt i bruk digitale verktøy i prosjektering, bygging og i senere drift. Vi utvikler “communities” sammen med våre leietakere for å dele infrastruktur (laboratorier, makerspace, møterom, auditorier og co-work space), avholder arrangementer og forteller om nyheter. En bred og dyp kompetanse i organisasjonen skaper verdier.

Marineholmen

Det har vært høy aktivitet på Marineholmen igjennom 2017. Området er i stor grad rettet mot havbruks- og sjømatsektoren. Den marine klyngen har blitt godt etablert og forskningsinstitusjoner, næringsdrivende og klyngeorganisasjoner påvirker hverandre positivt. I tillegg er det investeringsselskaper som har funnet lokasjonen interessant i året som har gått.

I løpet av 2017 er det investert i det nye kontorbygget Lanternen som er under oppføring i sjøkanten på Marineholmen. I slutten av 2018 vil to globale aktører flytte inn i bygget; det børsnoterte sjømatkonsernet Lerøy Seafood Group ASA og det internasjonale førselskapet Cargill Aqua Nutrition AS. Lanternen, på 6.500 kvm, hadde byggestart i mai 2017, og blir det andre BREEAM Excellent-sertifiserte bygget i GC Riebers eiendomsportefølje. Bygget får energi fra blant annet sjøvann og fjernvarme og har gjennomgående gode kvaliteter både innvendig og utvendig. Lanternen vil gi rom til ca. 350 arbeidsplasser.

Det har vært jobbet med ny profil og kommunikasjonsstrategi for Marineholmen med slagordet *Bridging great people*. Et slagord som illustrer GC Riebers hovedmål for området.

I høstens statsbudsjett ble det bevilget penger til samlokalisering av marine aktører i Bergen. Beliggenhet for samlokaliseringen er under utredning, og Marineholmen er én av de aktuelle lokasjonene. En samlokalisering vil representere et nasjonalt løft for marin kunnskaps- og næringsutvikling i fremtiden.

Solheimsviken

I Solheimsviken Næringspark er det samlet en rekke aktører innen helse, finans og teknologi. Her forvalter GC Rieber Eiendom 6 moderne bygg for Solheimsviken Næringspark AS. Gjennom året har det vært fokus på å løse leietakernes behov for endring, økning eller reduksjon, ved å bygge om til topp moderne kontorareal. Ledigheten i Solheimsviken er lav.

I 2017 er det også blitt jobbet videre med prosjektering og markedsarbeid for å bygge to nye bygg i Solheimsviken. Kontorbygget «Skipet» på ca. 14.000 kvm er ett av dem. Dette bygget skal gis høy arkitektonisk utforming, og oppføres som det første kontorbygget i Bergen, og et av de første i landet, med massivtre som konstruksjonsmateriale til erstatning for stål og betong. Dette viderefører Bergens stolte tradisjon rundt trebebyggelse. Bygget gis også en høy miljøprofil med BREEAM Excellent, Energiklasse A, solceller og energilagring. I tillegg skal det bygges (betinget) et hotell i sjøkanten med ca. 200 rom. Hotellet blir et viktig supplement til næringsklyngene i området og til Solheimsviken generelt. Hotellet vil få et internasjonalt og fremtidsrettet konsept.

Bontelabo

I begynnelsen av 2017 ble det vedtatt en ny reguleringsplan som legger grunnlaget for videreutvikling av Bontelabo. Det er laget en masterplan og en visjon for området. Denne innebærer et levende område med spennende aktiviteter, butikker og serveringssteder på gateplan. Den gamle «fryseboksen» planlegges bygd om til et moderne hotell i sjøkanten, og vil være første steg på den spennende reisen for Bontelabo.

Den gamle «fryseboksen» planlegges bygd om til et moderne hotell i sjøkanten

Visjoner om boligbygging

Gjennom 2017 er det jobbet videre med reguleringsplaner på henholdsvis Marineholmen og på Birkeland. Et av målene er å utvikle boliger på deler av områdene. GC Rieber ønsker å bidra til å realisere byens målsetning for boligbygging, både sentrumsnært og ved knutepunkter. Reguleringsarbeidet tar tid, og den første boligen vil tidligst være ferdig i 2021.

/ FAKTA GC RIEBER EIENDOM

- GC Rieber Eiendom er et integrert eiendomsselskap som utvikler, eier, drifter og selger næringsbygg i Bergen.
- I tillegg til å være byutvikler og utbygger, så er GC Rieber Eiendom en stor utleier av attraktive næringsarealer.
- Målsetningen til selskapet er å være ledende innenfor både utvikling og løpende forvaltning, og på denne måten skape verdier for sine eiere.

- GC Rieber Eiendoms største næringsområder er i Solheimsviken, på Marineholmen, på Bontelabo og på Birkeland.

NØKKELTALL

Driftsinntekter	246
Driftsresultat	55
Resultat før skatt	29
Totalkapital	1725
Antall ansatte	36

FOTO: ØYSTEIN KLÅKEGG AS, GC RIEBER

ET KONSERN I UTVIKLING

Ny forretningsmodell

I 2016 innførte GC Rieber en ny forretningsmodell, Versjon 3.0. Større autonomi til selskapene har ført til raskere beslutninger som foretas på riktig nivå. Likevel skal selskapet igjennom en overgangsperiode hvor operativ kontroll skal erstattes av strategisk utvikling og styring. Det er først etter fastsatt implementeringsdato at mye av arbeidet begynner. Dette har vi merket i 2017. Den nye forretningsmodellen har krevd fleksibilitet og tilpasningsevne. Både i morselskapet og i datterselskapene har de ansatte i løpet av det siste året tilpasset seg den nye strukturen. Vi har testet, evaluert og justert kurs der dette har vært nødvendig.

ERP-system

Et viktig element for å understøtte forretningsmodellens mål om å skape merverdi gjennom samhandling, effektivisering og innovasjon var innføringen av nytt ERP-system. I 2017 har vi fortsatt arbeidet med tilpasning og integrasjon av dette systemet i datterselskapene. Det er nå implementert i de fleste av våre norske selskaper, i tillegg til avdelinger i utlandet. Dette har vært en omfattende prosess som har krevd mye fra de menneskene som har vært involvert, både i form av utvikling, utprøving og tilpassing.

Hvor 2016 var et år for store tanker, var 2017 et år for implementering, vurdering og finjustering. Et år hvor vi satt teori ut i praksis.

GDPR

Til tross for en forretningsmodell som sørger for større autonomi for selskapene, setter konsernstrukturen fremdeles et tydelig preg på GC Rieber. I 2017 har dette blant annet kommet til uttrykk gjennom innføringen av et felles prosjekt for å imøtekomme EUs nye personvernlovgivning. I et konsern med felles verdigrunnlag, merkevare og samfunnsansvar har morselskapet et overordnet ansvar for å påse at samtlige datterselskaper opererer i overensstemmelse med de nye reglene. I tillegg skal prosjektet sikre at alle GC Riebers ansatte og privatpersoner som er i kontakt med GC Rieber vil bli behandlet på en måte som ivaretar den enkeltes rettigheter for personopplysninger. For å klare dette er det nødvendig at nye policies, prosedyrer og rutiner ikke bare iverksettes, men også blir forankret og godt integrert i den enkeltes arbeidshverdag.

CSR

CSR har alltid vært en viktig del av eier- og driftsfilosofien i GC Rieber. I 2017 har vi valgt å ta ytterligere et steg fremover og gjennomført en evaluering av konsernets CSR-strategi. Basert på dette har vi påbegynt et arbeid for å forenkle og tilgjengeliggjøre eksisterende policies og verktøy. I tillegg er det utarbeidet et nytt vedtak vedrørende CSR-evalueringer ved ny-investeringer.

Shared Services og Digital Fremtid

2017 er også det første året hvor selskapet fullt har basert seg på vår Shared Services modell for interne tjenester, noe som har ført til endringer i de fleste avdelinger i morselskapet. I tillegg har konsernet vært igjennom sitt første år siden outsourcing av konsernets IT-drift. Ved å flytte blikket bort fra IT-drift har vi skapt en arena hvor våre ressurser fokuseres mot fremtidsrettede digitale løsninger. Et viktig element i denne prosessen har vært ansettelsen av ny Chief Technology and Innovation Officer, i starten av 2018. I tillegg har vi i løpet av året flyttet det meste av våre IT-systemer over på leverandørens server.

Medarbeiderne i GC Rieber

Medarbeiderne i GC Rieber opererer innenfor veldig ulike bransjer, de har veldig ulik kompetanseprofil og de utfører veldig ulike oppgaver. Dette er en essensiell del av GC Riebers sin forretningsstrategi. Vi hadde ikke lyktes uten våre medarbeideres spisskompetanse. I tillegg til deres daglige arbeidsoppgaver har 2017 stilt store krav om tilpasning hos de ansatte. Styringsmodeller og systemer er avgjørende for et selskap, men de er skap og opprettholdt av mennesker. Og det er mennesker som er avgjørende for om de blir en suksess. GC Riebers ansatte har vist seg å være tilpassningsdyktige og 2017 har vært et år hvor medarbeiderne har sørget for å sette strategien ut i livet.

ÅRSBERETNING

Om GC Rieber

GC Rieber AS er et privat eierselskap med majoritetsinvesteringer i fem aktive forretningsområder: Shipping, Compact, Oils, Salt og Eiendom, samt en finansportefølje. Hvert forretningsområde har egen ledelse og eget styre og er preget av høy kompetanse og spesialisering innen sine markeder.

Gruppens hovedkontor er i Bergen. Det er operative datterselskaper og tilknyttet virksomhet i Norge, Sverige, Danmark, Australia, Canada, Russland, India, Sør-Afrika og Tunisia. GC Rieber-gruppen har en samlet omsetning på kr. 1,7 milliarder, en totalbalanse på kr 6,3 milliarder, ca. 500 arbeidsplasser og 200 aksjonærer.

Hovedinntrykk

Det 138. regnskapsår ble resultatmessig ikke tilfredsstillende for gruppen som helhet. Det er særlig shippingvirksomheten som fortsatt merker ettervirkningene av den massive nedsmeltingen i oljerelatert virksomhet. Dette preger også konserntallene. Også Compacts virksomhet innen ernæringsprodukter gikk med tap i 2017.

Det er likevel oppnådd vesentlige forbedringer i GC Rieber-gruppen i 2017 i forhold til de foregående årene. Virksomhetene innen Oils, Salt og Eiendom drives med god lønnsomhet. Det er også tatt en rekke grep for å bedre gruppens samlede avkastningspotensiale fremover.

Oljeprisen har vist en mer robust utvikling i 2017 enn tidligere år og er nå en faktor som antas å gi en fortsatt god utvikling for norsk økonomi. Verdensøkonomien fortsatte å vokse i 2017 og forventes å vokse videre i 2018 – med en USA-økonomi i medvind, men med Kina som en usikkerhetsfaktor.

2017 har ellers vært preget av fortsatt usikkerhet internasjonalt knyttet til bl.a. utfordrende politisk situasjon i Midtøsten, spent situasjon mellom USA og Nord-Korea og generelt økt polarisering og proteksjonisme.

Nøkkeltall

NØKKELTALL GC RIEBER KONSERN (MNOK)	2017	2016
Samlede driftsinntekter	1657	1517
Resultat før skatt	-26	-86
Totalkapital	6254	6513
Egenkapital inkl. minoritetsinteresser	3212	3365
Avkastning på totalkapitalen	1,2 %	1,3 %
Avkastning på egenkapitalen	-0,8 %	-2,3 %
Egenkapitalandel	51,4 %	51,7 %

Viktige hendelser

- Overtakelse av Saltkaup, Island.
- Startet bygging av «Lanternen» i Marineholmen Forskningspark, Bergen.
- Utbygging av Compacts fabrikker i India og Sør-Afrika med varmebehandlingsteknologi.
- GC Rieber Distribution AS satt i drift som et 50/50 eiet distribusjonsselskap for fiskeolje mellom GC Rieber Oils og selskapet Hayduk, Peru.

Viktige hendelser etter regnskapsårets utgang

- Gjennomført emisjon kr 100 mill. og finansiell restrukturering av GC Rieber Shipping.
- Besluttet (betinget) bygging av nytt kontorbygg Skipet og hotell i Solheimsviken, Bergen.
- Besluttet bygging av trinn 4 ved konsentratfabrikken for GC Rieber Oils i Kristiansund.

Nærmere om forretningsområdene

Konsekvensene av oljeprisfallet i 2014/15 og den påfølgende nedgangen i oljerelatert virksomhet preger fortsatt GC Riebers shippingvirksomhet. Dette gir stadig lav beskjeftigelsesgrad og lave rater i våre shippingsegmenter. Vi har dog lyktes med å få flere av skipene inn på mellomlange kontrakter. Driften av skipene har, med unntak av et motorhavari, forløpt godt. Det har vært

arbeidet videre med å tilpasse organisasjonen og kostnadsnivået til det nye markedet. Balansen ble i slutten av 2017 besluttet endelig refinansiert i form av en fortrinnsrettsemisjon mot aksjonærene på kr. 100 mill. og visse utsettelser med låneavdrag overfor bankene, noe som ble gjennomført primo 2018. Det arbeides med flere nye prosjekter innenfor selskapets markedsnisjer.

Også Compact erfarte krevende markeds- og driftsforhold i 2017, med bl.a. prispress i markedet, fortsatte kvalitetsutfordringer og nedetid i fabrikkene i India og Sør-Afrika. Det er nå gjennomført store investeringer i varmebehandlingsutstyr i fabrikkene, noe som skal sikre god kvalitet og trygg mat i fremtiden. Antallet hungerskatastrofer og omfanget av underernæring i verden er større enn noen gang. Løsningen på disse behov er betinget av at man oppnår tilstrekkelig finansiering av hjelpeprogram fra giverland og hjelpeorganisasjoner rundt omkring i verden.

Etter mange krevende år og målrettet systematisk utviklings- og forbedringsarbeid oppnådde Oils et historisk godt resultat i 2017. Det er nå opparbeidet en bredere og mer solid kundeportefølje, og produktmixen er optimalisert mot de best betalte markedsnisjene. Etableringen av GC Rieber Distribution for å bedre råvaresourcingen har i sitt første driftsår også gitt god uttelling. Det er igangsatt flere større utviklingsprosjekt innen R&D og digitalisering og det er besluttet en større videre utbygging av produksjonskapasitet i Kristiansund med ytterligere ny teknologi. Virksomheten i Oils er kompetansetung.

Salt har hatt god volumutvikling på veisaltområdet og har realisert gevinstene av en mer strømlinjeformet og effektiv logistikk. Flere terminaler er nedlagt eller er blitt outsourcet. Virksomheten i Danmark er blitt trimmet og har oppnådd en god og langsiktig såle av kontrakter, særlig mot veimarkedet. Produksjonen i det tunisiske selskapet som vi er medeiere i, har forløpt bra, med øket volum og bedret kvalitet. I 2017 ble selskapet Saltkaup, med virksomhet på Island og Færøyene, kjøpt av GC Rieber. Foruten saltprodukter selger Saltkaup et bredt spekter av emballasjeprodukter og rekvisita til fiskerinæringen på Island.

På Eiendom er det gjort store fremskritt innen flere større utviklingsprosjekter som skal legge grunnlag for fremtidig inntjening. 2017 var preget av god leiedekning, god drift og stabile leiepriser. Det har vært arbeidet målrettet og systematisk med tanke på videreutviklingen av den marine klyngen på Marineholmen i Bergen. Denne rommer nå om lag 150 virksomheter med over 1000 ansatte innen marin sektor, fra bl.a. forskning og undervisning, offentlig forvaltning og næringsliv. Det pågår en politisk dragkamp om den fremtidige lokalisering av store offentlige marine institusjoner som Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet, hvor Marineholmen er ett lokaliseringsalternativ. Det er igangsatt reguleringsarbeid for Marineholmen og Bontelabo og det er besluttet (betinget) igangsatt et nytt kontorbygg på 12.000 kvm og et hotell med ca. 200 rom i Solheimsviken.

Finans

Etter å ha mottatt et større utbytte fra GC Rieber Eiendom for regnskapsåret 2016, ble det formulert et nytt finansforvaltningsmandat fra og med 2017. Dette innebærer bl.a. en høyere aksjeandel i porteføljen og et minimumsnivå for en likvid «beredskapskasse» som skal kunne benyttes både defensivt i nye krisetider, men også offensivt ved strategiske muligheter som oppstår. Det nye mandatet har gradvis blitt gjennomført i løpet av året og i løpet av våren 2018 skal porteføljen etter planen være i tråd med mandatet. Avkastningen på finansporteføljen er i 2017 som forventet. Hoveddelen av porteføljen består pr. 31.12.17 av

bankinnskudd og obligasjoner med middels kreditt- og renterisiko.

Konsernets strategi er å ha tilstrekkelig likviditet i form av bankinnskudd, rentebærende papirer og trekkfasiliteter, slik at man til enhver tid kan finansiere drift og løpende investeringer. Det er videre en del av strategien at selskapet over tid skal ha en viss andel av balansen allokert i finansielle investeringer. Nivået på likviditetsreservene vurderes og fastsettes på årlig basis.

Konsernet driver internasjonal virksomhet, og er derfor utsatt for ulike risiki, herunder bl.a. kreditt-, likviditets-, rente- og valutarisiko. Man benytter seg av ulike finansielle instrumenter for å redusere denne type risiko. Deler av konsernets netto renteeksponering er sikret på ulike måter, herunder gjennom fastrentelån og rentesikringsavtaler. For å redusere valutaeksponeringen er deler av konsernets gjeld i USD. Det gjøres en fortløpende evaluering vedrørende sikring av forventet fremtidig netto kontantstrøm i aktuelle valutaer. Også direkte investeringer i utenlandske verdipapirer sikres. Sikring gjøres i hovedsak ved å inngå terminforretninger for salg av valuta mot NOK, samt bruk av valutakonti i konsernkontosystemet.

Styret vurderer samlet sett konsernets finansielle og likviditetsmessige situasjon som god. Det understrekes likevel at selskapet må være rustet til å støtte oppunder investeringer i datterselskapene, samt å bevare handlekraft hvis selskapene opplever aktivitetsbortfall.

Markedet for finansiering av nye prosjekter har vært godt i hele 2017. Bankenes finansieringskostnad synes stabilisert, noe som også reflekteres i selskapets lånemarginer. Lange renter har imidlertid steget betydelig siden sommeren 2016, og forventes å kunne stige videre. Dette kan påvirke selskapets lånerenter negativt.

Konsernet har hatt en god dialog med banker og finansinstitusjoner i 2017, og opplever fortsatt god interesse for å finansiere prosjekter i regi av konsernet GC Rieber.

Likviditet og gjeld

Endring i likviditet utgjør for konsernet i 2017 kr -269 mill., hvorav kr 138 mill. fra operasjonelle aktiviteter, kr -224 mill. fra investeringsaktiviteter og kr -183 mill. fra finansieringsaktiviteter. Investeringsaktiviteten har i 2017 vært stor innen Eiendom, Salt og Compact og lav innen Shipping.

Netto kontantstrøm fra investeringer er kr -224 mill. Det har blitt betalt utbytte med kr 6 mill. til aksjonærene i datterselskaper innen gruppen, mens det ble betalt utbytte fra morselskapet GC Rieber AS med kr 32 mill.

Konsernets kortsiktige gjeld utgjorde pr. 31.12.17 kr 512 mill., som utgjør 17 % av den samlede gjeld, mot kr 422 mill. og 13 % i fjor. Konsernets finansielle stilling er god.

Endring i likviditet utgjør for morselskapet i 2017 kr -34 mill., hvorav kr -88 mill. fra operasjonelle aktiviteter, kr 59 mill. fra investeringsaktiviteter og kr -5 mill. fra finansieringsaktiviteter. Selskapets kortsiktige gjeld var pr. 31.12.17 kr 44 mill., som utgjør 11 % av den samlede gjeld, mot kr 129 mill. og 26 % i fjor. Morselskapets finansielle stilling er god.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3a bekreftes det at forutsetningen for fortsatt drift er tilstede.

Styrket forretningsmodell

GC Riebers aktive eierskapsmodell er i 2017 ytterligere styrket. I tillegg til å støtte forretningsenhetene med strategisk utvikling og kapital tilbyr morselskapet administrative tjenester etter behov. Selskapene har stor grad av selvstendighet og resultatansvar innenfor sine bransjemessige markeds- og kompetanseområder. Den tydeliggjorte forretningsmodellen har på kort tid vist seg å gi gode effekter.

Arbeidet med forbedrings- og effektiviseringsprosesser innen gruppen har fortsatt i 2017. Nytt ERP-system og outsourcing av IT-drift er rullet videre ut og det er rekruttert en ny leder for innovasjon og digitalisering (CTIO) som tiltrer primo 2018. Det er gjennomført en intern flytting på kontoret i Bergen, med blant annet foretting og kontorisering av det tidligere resepsjonsområdet for en mer effektiv arealutnyttelse.

Organisasjon

Ved utgangen av 2017 var det til sammen 384 ansatte i konsernet, mot 509 året før. Det var 123 kvinnelige ansatte mot 134 i fjor og 261 mannlige ansatte mot 375 i fjor. I tillegg er det 126 innleide sjøfolk på skipene, mot 65 i fjor. Samlet omfatter derved konsernet 510 arbeidsplasser mot 574 i fjor. Endringen skyldes primært ulike omstruktureringer i konsernet. Styret takker alle medarbeidere for god innsats.

GC Rieber vurderer mangfold som et naturlig element for en sunn utvikling av selskapet. Derfor tilstrebes det god balanse hva gjelder kompetanse, alder, kjønn, etnisitet og kulturell bakgrunn blant medarbeiderne. Ved rekruttering og karriereplanlegging vektlegges disse forhold. Innenfor enkelte stillingskategorier er det en historisk betinget ubalanse mellom kjønnene som det arbeides bevisst med å forbedre. Konsernets ledergruppe, som møtes en gang pr måned eller etter behov, besto ved utgangen av 2017 av en kvinne og syv menn. Styret mener at dette er tilfredsstillende og har gjennom ledelsen igangsatt målrettede tiltak for å bedre på dette forholdstallet. Det er kvinner i ledende stillinger i datterselskapene og i fag- og mellomlederstillinger i konsernet.

GC Riebers Lederforum, som består av 25 av gruppens ledere har hatt to samlinger i 2017 med fokus på leder- og kompetanseutvikling innen gruppen. Flere ansatte har gjennomført individuell videreutdanning ved ulike institusjoner.

Ordningen med felles overskuddsdeling for gruppen ble avviklet ved utgangen av 2016 og er erstattet av selskapsmessige ordninger i enkelte av selskapene iht. gitte generelle retningslinjer. På bakgrunn av resultatene i 2017 er det besluttet å dele 1 ekstra månedslønn til medarbeiderne i Oils og Salt. Beløpene er belastet regnskapene i disse selskapene og i konsernet for 2017.

Arbeidsmiljøet betraktes som godt. Sykefraværet i konsernet var på 2,7 % mot 3,3 % året før. Det er gjennomført vernerunder og gitt tilbud om fysikalsk behandling for utsatte grupper. Konsernet tilbyr privat helseforsikring og årlig individuell helseundersøkelse til de ansatte.

Det er arbeidet systematisk med å bedre rapporteringen av arbeidsulykker og uønskede hendelser. På denne bakgrunn er det rapportert om 40 arbeidsulykker mot 30 i fjor. En av disse medførte kortere eller lengre sykefravær mens 39 ikke medførte fravær. Det er satt i verk tiltak for å redusere antall hendelser.

I majoritetseide selskap innen konsernet er det ca. 20 uavhengige

styremedlemmer som ikke er ansatt eller har aksjer i selskapene. Valg av styremedlemmer foretas på bakgrunn av kompetanse, erfaring og integritet. Det tilstrebes mangfold i styrene. I morselskapets styre er det 2 kvinner og 3 menn. Det er fastsatt en praksis med utskifting av minst ett styremedlem innen et av konsernselskapene hvert år. Styrehonorarer fastsettes på basis av ansvar, tidsforbruk og honorarnivå i tilsvarende foretak. Det er ikke inngått særskilte bonusavtaler, opsjonsordninger eller sluttvederlagsordninger for styreleder eller adm.dir. De fleste styrene foretar en regelmessig egevaluering.

Retningslinjene for god virksomhetsstyring gjennomgås regelmessig. Det sendes årlig ut et eierbrev til selskapene og styrene innen GC Rieber-gruppen med forventede avkastningskrav og ønskede retninger og prioriteringer fra eier.

CSR - Samfunnsansvar

GC Rieber har gjennom sitt verdigrunnlag og langvarig innarbeidet praksis forpliktet seg til å ivareta hensynet til samfunnet og miljøet rundt bedriften i bred forstand. Konsernet har siden 2010 vært tilsluttet FNs Global Compact. Initiativet følges løpende opp av styret og ledelsen gjennom regelmessig rapportering, herunder også i GC Riebers årlige CSR-rapport «Communication on Progress» til FNs Global Compact. Denne finnes bl.a. på nettsiden til GC Rieber.

Det er etablert en felles konsernstandard for kvalitetssikring av leverandørkjeder i form av en egen Code of Conduct. Alle nye prosjekter vurderes i egen CSR-analyse. Det er etablert en ordning med en CSR-koordinator i hvert selskap.

Strategi og fremtidsutsikter

Verdigrunnlaget, merkevaren og den langsiktige strategien for GC Rieber ligger fast. Det er et sentralt element å opprettholde en diversifisert virksomhet i form av shipping- og eiendomsvirksomhet og et fåtall andre virksomheter som er uavhengige av hverandre, i tillegg til en viss andel finansielle investeringer. Det er fortsatt et mål å begrense den samlede eksponering mot petroleumssektoren. GC Rieber skal stadig være kjennetegnet av en solid balanse og god likviditet.

Styret er opptatt av å omstille eller gå ut av virksomheter som over tid ikke har tilfredsstillende lønnsomhet og tilrettelegge for utvikling av nye prosjekter som kan bidra til å forbedre konsernets avkastning.

Risikoeksponeringen overvåkes løpende. Motpartsrisiki søkes redusert og tapsbegrensende tiltak iverksettes når det er nødvendig. Avhending av virksomheter og aktiva er naturlige og nødvendige elementer for videre vekst.

Shippingområdet er nå ferdig restrukturert gjennom etableringen av Shearwater GeoServices og refinansiering av selskapets subseaktivirksomhet. Det søkes fortløpende etter nye prosjekter og samarbeidmuligheter. Søk etter fornybare energiprojekter og isprosjekter er intensivert gjennom 2017. Organisasjonen er nå ferdig tilpasset de nye markedsforholdene. Flere av selskapets skip går i fornybar-markedet, men virksomheten er samlet sett fortsatt avhengig av utviklingen i oljeprisen. Det knytter seg fortsatt usikkerhet til verdiestimaterne på selskapets skip.

Compact har i 2016 og 2017 gjennomført et av de største industrielle investeringsprosjekter i GC Riebers historie. Varmebehandlingsanleggene ved fabrikkene i India og Sør-

Afrika er nå ferdigstilte og i drift og skal bidra til å øke de globale markedsandelene. Det vil fortsatt bli satset på kompetanse- og produktutvikling med basis i et trygg-mat-konsept. Compact er spesielt påvirket av omfanget av katastrofer og underernæring i verden. I tillegg har man interessante markedsposisjoner i markedet for matrasjoner og vannforsyninger i livbåter og redningsflåter over hele verden.

Oils-anlegget i Kristiansund N. fremstår nå som en ferdig innkjørt og kompakt konsentratfabrikk med god kapasitet. Våre markedsposisjoner er dreiet mot mer høyt betalende produkter, og det er etablert et omfattende kvalitets-, dokumentasjons- og forskningsregime. Det er besluttet nok en større utbygging av fabrikk med et fjerde produksjonstrinn med til dels ny teknologi. I tillegg er under planlegging et omfattende digitaliseringsprosjekt med sanntidsmåling av produksjonsprosessen for bedre råvareutnyttelse, bedre energieffektivitet og bedre kvalitetssikring. Oils-virksomheten er spesielt eksponert mot helsemessige og demografiske trender.

Salt har effektivisert sitt logistikknettverk med lavere kapitalbinding i anlegg og sikker råvaresourcing. Integrasjonen av det overtatte selskapet Saltkaup på Island og Færøyene pågår og flere synergier er allerede hentet ut. I datterselskapet GC Rieber Chemicals er produktporteføljen blitt konsentrert og det satses på de høyest betalte produktene og markedene og gradvis dreining mot grønnere kjemikalier. Salt er spesielt avhengig av klimatiske utviklingstrekk og fiskeriene.

I Eiendomsrådet går oppføringen av nybygget "Lanternen" for blant andre Lerøy Seafood Group og Cargill Norway på Marineholmen i Bergen i henhold til planen. Det er besluttet (betinget) å oppføre et større kontorbygg Skipet og et hotell i Solheimsviken, Bergen. Nye reguleringsplaner for henholdsvis Marineholmen, Bontelabo og Birkeland, med blant annet innslag av boliger i flere av dem, vil etter selskapets syn legge grunnlag for en langsiktig god verdiskaping. Det vurderes fortløpende eventuelle salgsmuligheter. Eiendomsvirksomheten er eksponert mot oljeprisen og mot nærings- og byutviklingen i Bergensområdet generelt.

Aksjonærforhold

GC Riebers aksjonærpolitikk er over tid å gi en konkurransedyktig avkastning på investert kapital i form av løpende utbytte og verdistigning. Det legges til rette for tidvis å kunne tilby aksjonærene muligheter for deltagelse i spin-offs og i parallellinvesteringer i enkelte av selskapets prosjekter.

Omsetningskanalen for GC Rieber-aksjen gjennom DNB har fungert tilfredsstillende. Aksjen har imidlertid etablert seg på et lavt kursnivå og har vært lite omsatt, trolig som følge av den lave kursen på GC Rieber Shipping-aksjen. Administrasjon og oppfølging av aksjebok og aksjeinformasjon har også fungert godt gjennom verdipapirsentralen (VPS). Det foreligger ingen planer om børsnotering eller registrering av GC Rieber-aksjen på den unoterte listen.

Det har vært en målsetting å tilby aksjonærene et utbyttensnivå som minst dekker de løpende eierkostnadene for personlige aksjonærer, i form av formuesskatt og utbytteskatt. Over tid har det tidligere vært en utdelingsprosent på omlag 20 % av konsernresultatet. Som følge av store underskudd de siste årene, har den reelle utdelingsprosenten øket opp mot 40%. Det er et mål på sikt å opprettholde minst 20 % utdelingsnivå. Til tross for at 2017 ble et tapsår, foreslår styret at det utbetales utbytte med kr 75,- pr. aksje. Dette på bakgrunn av selskapets likviditetsmessige situasjon. Med kr. 75,- pr. aksje i utbytte vil en personlig aksjonær i GC Rieber AS gå omtrentlig i balanse likviditetsmessig, etter at utbytteskatt og formuesskatt er betalt.

Disponering GC Rieber AS	MNOK
Årets resultat	53
Avsatt til utbytte	32
Overført til annen egenkapital	22
Sum disponert	53

Bergen, 03. april 2018

Camilla Grieg
Styrets Leder

Per Otto Dyb
Styrets nestleder

Søren Martens
Styremedlem

Henriette Rieber
Styremedlem

Tor Morten Osmundsen
Styremedlem

Paul Christian Rieber
Adm. dir

REGNSKAP

KONSERNET GC RIEBER

2017

RESULTATREGNSKAP

KONSERNET GC RIEBER

Alle tall i NOK 1 000.	NOTE	2017	2016
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Salgsinntekt	4	1 550 386	1 414 263
Annen driftsinntekt		107 102	96 103
Vinning ved avgang av anleggsmidler	6	0	6 300
Sum driftsinntekter		1 657 487	1 516 666
Varekostnad	8	717 105	601 700
Lønnskostnad	5,15,26	310 752	377 235
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6,7	223 730	336 147
Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6,7	-14 632	602 088
Annen driftskostnad	10,26	384 087	410 795
Sum driftskostnader		1 621 041	2 327 965
Driftsresultat		36 446	-811 299
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Resultat fra tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	11, 12	-8 915	26 784
Gevinst ved salg av virksomhet	2	19	898 341
Renteinntekt		5 068	10 482
Annen finansinntekt	25	51 338	40 105
Valutagevinst (tap)	2,3	9 056	6 428
Verdiendring av finansielle instrumenter	14	7 766	791
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler		-6 449	11 664
Rentekostnad		-96 320	-191 343
Annen finanskostnad	25	-23 885	-77 555
Resultat av finansposter		-62 322	725 696
Resultat før skattekostnad		-25 876	-85 603
Skattekostnad	16	-33 276	-10 419
Årsresultat		-59 152	-96 022
Minoritetens andel		-39 462	-211 694
Majoritetens andel		-19 690	115 672

BALANSE – EIENDELER

KONSERNET GC RIEBER

Alle tall i NOK 1 000.	NOTE	31.12.2017	31.12.2016
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker o.l.	7	19 773	16 778
Utsatt skattefordel	16	99 886	121 994
Goodwill	7	42 834	2 301
Sum immaterielle eiendeler		162 493	141 073
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		1 669 311	1 657 439
Maskiner og anlegg		223 429	218 434
Skip/skipsbyggingskontrakter		1 717 984	1 899 580
Driftsløsøre, inventar og annet utstyr		52 311	29 828
Sum varige driftsmidler	6,24	3 663 034	3 805 281
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Investeringer i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	11,12	463 976	495 370
Lån til tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	22	16 960	4 310
Investeringer i aksjer og andeler	13	26 516	27 054
Pensjonsmidler	15	654	320
Andre langsiktige fordringer	20,26	69 540	7 869
Sum finansielle anleggsmidler		577 645	534 924
Sum anleggsmidler		4 403 172	4 481 277
OMLØPSMIDLER			
Lager av varer og annen beholdning	8,9,24	289 330	279 365
FORDRINGER			
Kundefordringer	10,24	340 156	215 725
Andre fordringer		91 156	68 968
Sum fordringer		431 312	284 694
INVESTERINGER			
Markedsbaserte aksjer	14	138 526	25 499
Markedsbaserte obligasjoner	14	560 920	761 699
Andre finansielle omløpsmidler	14	17 028	0
Sum investeringer		716 474	787 198
Bankinnskudd, kontanter o.l.	19	414 110	680 239
Sum omløpsmidler		1 851 226	2 031 495
Sum eiendeler		6 254 398	6 512 772

BALANSE – EGENKAPITAL OG GJELD

KONSERNET GC RIEBER

Alle tall i NOK 1 000.	NOTE	31.12.2017	31.12.2016
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital	27	29 400	29 400
Overkurs		433 840	433 840
Annen innskutt egenkapital		574	574
Sum innskutt egenkapital		463 814	463 814
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital		2 117 569	2 218 410
Sum opptjent egenkapital		2 117 569	2 218 410
Minoritetsinteresser		630 345	682 381
Sum egenkapital	17	3 211 727	3 364 605
GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
Pensjonsforpliktelser	15	36 673	49 251
Andre avsetninger for forpliktelser		474	6 908
Sum avsetning for forpliktelser		37 147	56 159
ANNEN LANGSIKTIG GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner	21,24,25	2 117 499	2 310 862
Øvrig langsiktig gjeld	21,23,28	375 975	359 329
Sum annen langsiktig gjeld		2 493 474	2 670 191
KORTSIKTIG GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner	18,24	109 470	54 585
Leverandørgjeld		193 369	167 780
Betalbar skatt	16	7 196	8 019
Skyldige offentlige avgifter		43 548	29 951
Utbytte	17	36 770	36 770
Annen kortsiktig gjeld	5	121 696	124 712
Sum kortsiktig gjeld		512 049	421 817
Sum gjeld		3 042 670	3 148 167
Sum egenkapital og gjeld		6 254 398	6 512 772

Bergen, 03. april 2018

Camilla Grieg
Styrets Leder

Per Otto Dyb
Styrets nestleder

Søren Martens
Styremedlem

Henriette Rieber
Styremedlem

Tor Morten Osmundsen
Styremedlem

Paul Christian Rieber
Adm. dir

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONSERNET GC RIEBER

Alle tall i NOK 1 000.	2017	2016
A) KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Resultat før skatt	-25 876	-85 603
Periodens betalte skatt	-10 607	-11 359
Tap/gevinst salg av anleggsmidler	80	-6 300
Tap/gevinst ved salg av virksomhet	-19	-898 341
Ordinære avskrivninger	223 730	336 147
Nedskrivning anleggsmidler / finansielle eiendeler	-8 183	590 424
Resultat fra tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	8 915	-26 784
Mottatte renter	-5 068	-10 482
Betalte renter	96 320	191 343
Endring varelager	-9 965	25 506
Endring kundefordringer	-124 430	-28 007
Endring leverandørgjeld	25 589	16 248
Endring pensjoner over resultatet	-12 626	-11 711
Netto endring langsiktige fordringer	-74 320	27 770
Tap (gevinst) på markedsbaserte omløpsmidler	-7 766	-791
Urealisert valutatap (gevinst)	-8 266	11 536
Endring andre tidsavgrensingsposter	70 082	34 112
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	137 590	153 709
B) KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Investering i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-223 245	-221 975
Investering i virksomhet	-88 010	-473
Salg av varige driftsmidler (salgspris)	11 378	17 890
Salg av virksomhet (salgspris)	1 412	1 170 993
Mottatte renter	5 068	10 482
Investering i andre aksjer / verdipapirer	-501 006	-987 441
Realisering av andre aksjer / verdipapirer	570 672	269 288
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-223 730	258 765
C) KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Opptak av langsiktig gjeld	3 902	445 575
Nedbetaling av langsiktig gjeld	-136 328	-825 084
Netto endring annen langsiktig gjeld	16 646	-11 572
Netto endring kassekreditt	54 885	-71 147
Betalte renter	-96 320	-191 343
Innbetalt egenkapital	11 304	9 777
Utbetalt utbytte og tilbakebetalt kapital	-36 770	-20 193
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-182 682	-663 987
Netto endring likvider (a+b+c)	-268 822	-251 512
Likviditetsbeholdning ved begynnelsen av perioden	680 239	934 995
Agio/disagio på likviditetsbeholdning	2 693	-3 244
Likviditetsbeholdning ved slutten av perioden	414 110	680 239

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Alle tall i notene er oppgitt i NOK 1 000, med mindre annet er særskilt oppgitt.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter morselskapet GC Rieber AS samt følgende datterselskap:

	Eierandel	Funksj. valuta	Forretningsadresse
GC Rieber Shipping ASA	70 %	NOK	Bergen
GC Rieber Shipping AS	100 %	NOK	Bergen
— Rieber Shipping AS	100 %	NOK	Bergen
— GC Rieber Crewing AS	100 %	NOK	Bergen
Polar Explorer AS	100 %	NOK	Bergen
Polar Shipping AS	100 %	NOK	Bergen
Polar Ship Invest II AS	100 %	USD	Bergen
Polar Ship Invest III AS	100 %	USD	Bergen
Polar Queen Ltd.	100 %	USD	Isle of Man
Polarus AS	100 %	USD	Bergen
GC Rieber Eiendom AS	100 %	NOK	Bergen
Bontelabo AS	100 %	NOK	Bergen
GC Rieber Eiendom Drift AS	100 %	NOK	Bergen
Kokstad Nord AS	55 %	NOK	Bergen
Marineholmen Forskningspark AS	61 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Datablokken 13 AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Datablokken 14 AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Datablokken 15 AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Barnehage AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Slippen AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Teaterbygg AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Basen AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Merkantilen C AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Merkantilen D AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Parkeringshus AS	100 %	NOK	Bergen
— Marineholmen Ocean Energy AS			
Rieber Eiendom AS	100 %	NOK	Bergen
Skuteviksboder 1-2 AS	100 %	NOK	Bergen
GC Rieber Eiendom Pluss AS	100 %	NOK	Bergen
Arenum Eiendom AS	100 %	NOK	Bergen
Solheimsgaten 3 Eiendom AS	100 %	NOK	Bergen
GC Rieber Oils AS	100 %	NOK	Kristiansund
GC Rieber Oils Australia Pty Ltd.	100 %	AUD	Australia
GC Rieber Salt AS	100 %	NOK	Oslo
GC Rieber Salt A/S	100 %	DKK	Danmark
GC Rieber Chemicals AS	100 %	NOK	Sandnes
Saltkaup ehf	100 %	ISK	Island
— Saltkeyp Sp/f	100 %	DKK	Færøylene
GC Rieber Compact AS	100 %	NOK	Bergen
GC Rieber Compact A/S	100 %	DKK	Danmark
— Compact India Pvt Ltd.	62 %	INR	India
GC Rieber Compact South Africa Proprietary Ltd.	100 %	ZAR	Sør-Afrika
GC Rieber Canada Ltd.	100 %	CAD	Canada

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som i hovedsak benyttes i det økonomiske miljøet der enheten driver sin virksomhet. Dette innebærer at for datterselskap med annen funksjonell valuta enn norske kroner, omregnes eiendeler og gjeld til dagskurs på balansedagen, og eventuelle omregningsdifferanser føres direkte mot egenkapitalen. Inntekter og kostnader omregnes til transaksjonskurs gjennom året (eventuelt gjennomsnittskurs). Konsernregnskapet presenteres i NOK.

Datterselskap

Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapenes regnskap omarbeides til de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Alle vesentlige interne mellomværender og transaksjoner mellom selskapene er eliminert.

Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året, inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås eller inntil kontroll opphører.

Kjøpte datterselskap regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Merverdier i konsernregnskapet avskrives lineært over de oppkjøpte anleggsmidlenes forventede levetid. Eventuell goodwill avskrives over forventet levetid.

Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Konsernets andel av resultatet er basert på de investerte selskapenes resultat etter skatt, med fradrag for interne gevinster og eventuelle avskrivninger på merverdier. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under finansposter, mens eiendelene i balansen er vist under finansielle anleggsmidler.

Inntekts- og kostnadsføring

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet.

Leieinntekter inntektsføres løpende, i henhold til leiekontrakt.

Inntekter og kostnader relatert til skipenes reiser, periodiseres ut fra det antall dager reisen varer før og etter årsskiftet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Varebeholdninger

Råvarer er vurdert til anskaffelseskost med tillegg for frakt. Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatte tap.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler som inngår i handelsporteføljen, vurderes til markedsverdi i regnskapet.

Andre aksjer

Aksjeposter klassifisert som anleggsmiddel vurderes til anskaffelseskost, og nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes å ikke være forbigående.

Immaterielle eiendeler

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved oppkjøp og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler på oppkjøpstidspunktet. Goodwill føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger. Goodwill avskrives over forventet levetid.

Ervervede rettigheter og andre immaterielle eiendeler balanseføres og avskrives over estimert brukstid. Egne utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid. Utgifter til forskning kostnadsføres løpende.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler for norske selskap balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år, og har en kostpris som overstiger kr. 15 000,-. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Lineær metode for ordinære avskrivninger benyttes.

Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes å ikke være forbigående. Med virkelig verdi menes gjenvinnbart beløp, dvs. det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Innen shippingvirksomheten er netto salgsverdi det beløp som skipet inklusive fraktkontrakter kan selges for, fratrukket kostnader ved salget. Bruksverdi er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere inklusive kontantstrømmer knyttet til utrangering.

Eventuelle nedskrivninger reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Innen konsernets shippingvirksomhet benyttes lineær metode for ordinære avskrivninger basert på 20 og 25 års økonomisk levetid fra skipet var nytt. Konsernet benytter kostpris på skip med 5 % restverdi. I særlige tilfeller vil konsernet vurdere alternativ avskrivningshorisont hvor forholdene tilsier det, f.eks. ved kjøp og/eller oppgradering av eldre skip. Påkostninger blir balanseført og avskrevet over skipets gjenværende levetid. For periodisk vedlikehold er den lineære metode for ordinære avskrivninger benyttet, basert på en tidsperiode på 2,5 til 5 år.

Konsernet aktiverer utgifter påløpt ved dokking av konsernets skip, og amortiserer disse over perioden frem til neste dokking ("balanseføringsmetoden").

Skip under bygging er klassifisert som anleggsmidler og er regnskapsført til pådratte kostnader relatert til anleggsmiddelet. Skip under bygging blir ikke avskrevet før skipet blir tatt i bruk.

Finansielle instrumenter

Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonene bak inngåelsen av disse avtalene. Ved inngåelsen defineres avtalene enten som sikringsforretninger eller handelsforretninger. I de tilfeller hvor de inngåtte avtaler blir definert som sikringsforretninger, blir inntektene/kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som de tilhørende balansepostene.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser inkluderer minoritetens andel av balanseført verdi av datterselskaper, dette inkluderer andel av identifiserte merverdier på oppkjøpstidspunktet.

Tap i et konsolidert datterselskap som kan henføres til minoritetsinteressen, kan ikke overstige minoritetens andel av egenkapitalen i det konsoliderte datterselskapet. Overstigende tap regnskapsføres mot majoritetsinteressens andel i datterselskapet i den grad minoriteten ikke er forpliktet og kan ta sin del av tapet. Om datterselskapet begynner å gå med overskudd, skal majoritetens andel av datterselskapets egenkapital justeres inntil minoritetsinteressens andel av tidligere tap er dekket.

Leieavtaler

En leieavtale som overfører det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll fra utleier til leietaker betraktes som en finansiell leieavtale. Ved finansielle leieavtaler balanseføres leieavtalen av leietaker. Øvrige leieavtaler betraktes som operasjonelle leieavtaler, og leiebeløpet kostnadsføres som annen driftskostnad.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til kursen på transaksjonstidspunktet. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er regnskapsført til balansedagens kurs. Realiserte og urealiserte tap og gevinster klassifiseres som finansielle poster.

Pensjoner

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Noen av pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskaper, fastsatt basert på periodiske aktuarberegninger. Konsernet har både innskuddsplaner og

ytelsesplaner.

Ved regnskapsføring av ytelsesbaserte pensjoner er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Endring i pensjonsforpliktelsene som følge av estimatavvik i forpliktelse og/eller midler, føres mot egenkapitalen det året avviket oppstår.

Skatt

Selskap underlagt ordinær beskatning

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt.

Utsatt skatt er beregnet med 23 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessige underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt regnskapsføres til nominelt beløp.

Rederibeskattede selskap

Etter endring i rederibeskatningsreglene med virkning fra 1.1.2000 inngår agio/disagio i skattepliktig finansinntekt, og langsiktig gjeld i USD ble tillagt valutakurs pr. 31.12.1999 som inngangsverdi. Samtidig ble rederibeskattede selskaper gitt rett til fremføring av skattemessig negativt finansunderskudd mot positiv finansinntekt i senere år. Fra 1.1.2010 skal realisasjon av finansielle instrumenter, hvor avtalen er inngått etter 1.1.2010, skattebelastes med en andel tilsvarende finansaktiva i det underliggende selskap, mot en 100 % skattebelastning tidligere år. Midlertidige forskjeller vedrørende finansposter utlignes ved beregning av utsatt skatt/-fordel, som er 23 % av netto midlertidige forskjeller. Den regnskapsmessige behandlingen følger de generelle vurderingsregler for balanseføring.

Kontantstrømanalyse

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Likviditetsbeholdningen omfatter kontanter og bankinnskudd

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon om selskapets posisjon på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets posisjon på balansedagen, men som vil påvirke selskapets posisjon i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig pensjonsforpliktelser, vurdering av goodwill og varelager, samt andre generelle nedskrivningsvurderinger. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimater og de underliggende

forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

NOTE 2 - ENDRINGER I KONSERNSTRUKTUR

Selskapet Marineholmen Ocean Energy AS (tidligere Indre Puddefjorden Energisentral AS) er solgt fra GC Rieber Eiendom AS til Marineholmen Forskningspark AS, og inngår dermed i sin helhet i det deleide underkonsernet Marineholmen Forskningspark AS. GC Rieber Eiendom AS har etablert et nytt eiendomsselskap, Solheimsgaten 3 Eiendom AS, der deler av eiendommen i Arenum Eiendom AS er fisjonert ut til det nye selskapet.

GC Rieber Salt AS' datterselskap GC Rieber Salt AB er avviklet i løpet av 2017. GC Rieber Salt AS har kjøpt et islandsk saltselskap, Saltkaup ehf, som også har et datterselskap på Færøyene, Saltkeyp Sp/f.

Det tunisiske saltselskapet Tunisel S.A., som har vært konsolidert i konsernet til og med 31.12.2016, er etter en vurdering av faktisk kontroll reklassifisert fra datterselskap til tilknyttet selskap som regnskapsføres etter egenkapitalmetoden pr. 01.01.2017. Reklassifiseringen førte til en reduksjon i annen egenkapital på NOK 9,9 mill. og en økning i minoritetsinteresser på NOK 1,2 mill.

Tunisel S.A. er inkludert i konsernregnskapet 2016 med følgende tall:

	2016
RESULTAT	
DRIFTSINNTEKTER	
Driftsinntekter	17 612
DRIFTSKOSTNADER	
Driftskostnader	-10 960
Avskrivning	-5 600
Driftsresultat	1 052
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER	
Finansinntekt	275
Finanskostnad	-3 821
Valutagevinst (tap)	-2 133
Resultat før skatt	-4 627
Skattekostnad	-17
Årsresultat	-4 644
BALANSE	
EIENDELER	
Varige driftsmidler	19 395
Varelager	21 212
Fordringer	2 755
Bankinnskudd	8 854
Sum eiendeler	52 216
EGENKAPITAL OG GJELD	
Egenkapital	-3 012
Langsiktig gjeld	28 591
Kortsiktig gjeld	26 637
Sum egenkapital og gjeld	52 216

NOTE 3 - AVVIKLET VIRKSOMHET

I midten av oktober 2016 inngikk konsernet en avtale med Rasmussengruppen AS om etablering av selskapet Shearwater GeoServices (Shearwater) som et 50/50 eiet marint geofysisk selskap. Transaksjonen ble gjennomført 22. desember 2016, og Shearwater er presentert som investering i felleskontrollert virksomhet som regnskapsføres etter egenkapitalmetoden fra og med 31.12.2016. Resultatet fra 22. desember til 31. desember 2016 er ikke tatt inn, da dette er uvesentlig for konsernet.

Den avviklede seismikkvirksomheten er inkludert i konsernregnskapet 2016 med følgende tall:

	2016
RESULTAT	
Driftsinntekter	83 402
Driftskostnader	-129 080
Avskrivning	-101 100
Nedskrivning	-399 685
Driftsresultat	-546 463
Gevinst (tap) ved salg av virksomhet	243 210
Finansinntekt	28
Finanskostnad	-85 245
Realisert valutagevinst (tap)	-30 469
Urealisert valutagevinst (tap)	36 605
Resultat før skatt	-382 334
Skattekostnad	0
Årsresultat fra avviklet virksomhet	-382 334

NOTE 4 - DRIFTSINNTEKTER

	2017	2016
VIRKSOMHETSOMRÅDE		
Shipping	231 107	261 649
Eiendom	196 576	179 592
Oils	264 533	215 495
Salt	610 387	576 439
Compact	247 783	181 060
Diverse	0	28
Sum driftsinntekter	1 550 386	1 414 263

	2017 Norge	2017 Øvrige	2016 Norge	2016 Øvrige
GEOGRAFISK FORDELING				
Shipping	80 582	150 524	42 001	219 647
Eiendom	196 576	0	179 592	0
Oils	95 877	168 656	73 111	142 384
Salt	420 707	189 680	438 873	137 565
Compact	2 425	245 358	28 797	152 264
Diverse	0	0	28	0
Sum driftsinntekter	796 168	754 218	762 403	651 860

NOTE 5 - LØNSKOSTNADER

	2017	2016
Lønnskostnader	270 518	327 553
Honorar til styrer og representantskap	2 359	2 565
Arbeidsgiveravgift	26 924	32 757
Pensjonskostnad	6 562	4 789
Andre personalkostnader	4 389	9 572
Sum personalkostnader	310 752	377 235

Konsernet hadde i 2017 gjennomsnittlig 384 årsverk sysselsatt. Hertil kommer innleie av 126 sjøfolk slik at totalt antall arbeidsplasser utgjør 510.

NOTE 6 - VARIGE DRIFTSMIDLER

	Tomter/ grunnareal	Bygninger/ fast eiendom	Maskiner/ anlegg	Skip/ kontrakter	Driftsløsøre/ inventar	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.	528 962	1 896 114	579 062	3 206 970	92 627	6 303 735
Tilgang (avgang) datterselskap	0	-43 376	1 091	0	3 828	-38 457
Tilgang i året	18 508	87 455	25 567	6 844	35 523	173 898
Avgang til anskaffelseskost	-5 927	-2 491	-7 441	0	-5 007	-20 866
Årets endring i omregningsdifferanser	0	1 970	791	-89 511	-183	-86 933
Anskaffelseskost pr. 31.12.	541 543	1 939 672	599 071	3 124 303	126 788	6 331 377
Samlede av- og nedskrivninger pr. 01.01.	70 730	696 907	360 629	1 307 390	62 799	2 498 455
Tilgang (avgang) datterselskap	0	-23 981	0	0	0	-23 981
Akk. avskrivning på årets solgte driftsmidler	0	-663	-3 952	0	-4 792	-9 408
Årets ordinære avskrivninger	0	68 911	29 377	103 149	16 472	217 910
Årets nedskrivninger	0	0	-10 413	-4 220	0	-14 632
Samlede av- og nedskrivninger pr. 31.12.	70 730	741 175	375 641	1 406 320	74 478	2 668 344
Balanseført verdi pr. 31.12.	470 813	1 198 498	223 429	1 717 984	52 311	3 663 034
Avskrivningsmetode		lineær	lineær	lineær	lineær	
Økonomisk levetid		25 - 50 år	3 - 20 år	3 - 25 år	3 - 15 år	

Alle skip har bokførte verdier i USD som i konsernregnskapet regnes om til NOK med balansedagens kurs. Kursendring gir omregningseffekt som føres mot egenkapitalen. Akkumulerte omregningsdifferanser inngår i beløpene over.

	2017	2016
Årets ordinære avskrivninger på varige driftsmidler	217 910	333 024
Årets ordinære avskrivninger på immaterielle eiendeler, jfr. note 7	5 820	3 123
Sum ordinære avskrivninger	223 730	336 147
Årets nedskrivninger på varige driftsmidler	-14 632	602 088
Årets nedskrivninger på immaterielle eiendeler, jfr. note 7	0	0
Sum nedskrivninger	-14 632	602 088

Reverserte nedskrivninger relaterer seg i hovedsak til skip og til produksjonsutstyr ved konsernets fabrikkanlegg i Kristiansund.

For fabrikkene i Kristiansund er det også foretatt en gjennomgang av forventet levetid for maskiner og anlegg. På bakgrunn av gjennomgangen er avskrivningstid endret for noen av disse eiendelene. Estimattendringen er fordelt over gjenværende levetid i henhold til endret avskrivningstid.

Det foreligger pr. 31.12.2017 ingen indikasjoner på verdifall på konsernets varige driftsmidler.

NOTE 7 - IMMATERIELLE EIENDELER

	Rettigheter / programvare	Goodwill	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.	30 883	10 788	41 671
Tilgang i året	5 180	44 167	49 347
Anskaffelseskost pr. 31.12.	36 063	54 955	91 018
Samlede av- og nedskrivninger pr. 01.01.	14 106	8 487	22 593
Årets ordinære avskrivninger	2 185	3 635	5 820
Samlede av- og nedskrivninger pr. 31.12.	16 291	12 122	28 412
Balanseført verdi pr. 31.12.	19 772	42 834	62 606
Avskrivningsmetode	lineær	lineær	
Økonomisk levetid	5 år	5 år	

Balanseførte rettigheter/programvare pr. 31.12.2017 relaterer seg i det vesentligste til investeringer i nytt ERP system for konsernet.

Bokført goodwill ved inngangen av året gjelder i sin helhet oppkjøp av selskapene Kr. Holst Engros AS i 2012, GC Rieber Chemicals AS (tidligere DPI Chemical Industrier AS) i 2013 og oppkjøpet av Gazel AS i 2014. Goodwill ble beregnet til hhv. NOK 4,3 mill., NOK 4,7 mill. og NOK 3,6 mill. på oppkjøpstidspunktet og avskrives over forventet levetid på fem år.

Årets tilgang av goodwill gjelder oppkjøp av selskapet Saltkaup ehf 1. oktober 2017 og avskrives over forventet levetid på fem år.

Øvrig goodwill i konsernet er fullt avskrevet pr. 31.12.2017.

NOTE 8 - VAREKOSTNAD

Total varekostnad for konsernet utgjør NOK 717,1 mill., etter en reduksjon i beholdning råvarer og varer i arbeid på NOK 2,0 mill. og en økning i beholdning ferdigvarer på NOK 11,9 mill.

NOTE 9 - VARELAGER

	31.12.2017	31.12.2016
Råvarer og varer i arbeid	55 756	57 736
Ferdigvarer	233 574	221 628
Sum	289 330	279 365

NOTE 10 - KUNDEFORDRINGER

	31.12.2017	31.12.2016
Kundefordringer til pålydende	344 146	219 448
Avsetning for tap	-3 991	-3 723
Sum	340 156	215 725

NOTE 11 - INVESTERING I TILKNYTTET SELSKAP / FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET SALT / OILS

Konsernet har følgende investeringer i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet som er regnskapsført etter egenkapitalmetoden:

	Forretningskontor	Eier-/stemmeandel	Bokført verdi 31.12.2016	Tilgang / avgang i perioden	Resultatandel 2017	Bokført verdi 31.12.2017	Anskaffelsekost 31.12.2017
Tunisel S.A.	Tunisia	62 %	0	0	0	0	12 541
SARL Exporsel	Tunisia	34 %	0	0	0	0	3 302
GC Rieber Distribution AS	Kristiansund	50 %	30	12 476	964	13 469	12 509
SUM			30	12 476	964	13 469	28 351

NOTE 12 - INVESTERING I FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET SHIPPING

Konsernet har følgende investeringer i felleskontrollert virksomhet (FKV) som er regnskapsført etter egenkapitalmetoden:

	Land	Virksomhet	Eierandel
Polar Pevek Ltd	Kypros	Isbryter/taubåt	50 %
OOO Polarus	Russland	Isbryter/taubåt	50 %
OOO De Kastri Tugs	Russland	Isbryter/taubåt	50 %
Shipworth Shipping Company Ltd	Kypros	Mannskapsbåt	50 %
Shearwater GeoServices Holding AS	Norge	Seismikkskip	50 %

Konsernets totale andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader relatert til investeringer i felleskontrollert virksomhet som er pådratt sammen med de andre deltakerne er som følger:

	2017	2016
USD 1000		
EIENDELER		
Omløpsmidler	81 272	80 142
Anleggsmidler	284 970	300 132
GJELD		
Kortsiktig gjeld	25 379	24 561
Langsiktig gjeld	230 399	240 118
Netto eiendeler (andel egenkapital)	110 463	115 595
Driftsinntekter	134 550	16 115
Driftskostnader	-128 492	-7 725
Netto finansposter	-9 395	-1 768
Netto resultat før skatt	-3 337	6 622
Skattekostnad	381	-199
Årsresultat	-2 956	6 424

Avstemming mellom aggregert finansiell informasjon vist over, og balanseført verdi av investering i felleskontrollert virksomhet:

	2017	2016
Netto eiendeler 01.01.	115 365	41 403
Periodens resultat	-2 956	6 424
Resultat ikke tatt inn i 2016	755	0
Utbytte	-2 700	-22 300
Netto eiendeler 31.12.	110 464	115 365
Valutakurs på balansedagen	8,21	8,62
Netto eiendeler 31.12. til balansedagens kurs	906 358	994 441
Eierandel 50 %	453 179	497 220
Elimineringer	-2 671	-1 850
Bokført verdi (NOK 1000)	450 506	495 370

NOTE 13 - ANDRE AKSJER

	Eierandel	Ansk. kost 31.12.2017	Balanseført verdi 31.12.2017
Sea-Hawk Navigation AS	19,9 %	10 861	917
Omegatri AS	15,3 %	6 080	1 402
Fløibanen AS	13,6 %	5 923	5 923
Credo Invest Nr. 5 As	12,4 %	439	439
Aksjer hvor eierandel utgjør under 10 %	<10,0 %	60 688	17 834
Sum		83 992	26 516

NOTE 14 - AKSJER OG OBLIGASJONER

	31.12.2017	31.12.2016
MARKEDSAKSJER		
Anskaffelseskost	130 281	23 843
Balanseført verdi	138 526	25 499
Markedsverdi	138 526	25 499
OBLIGASJONER		
Anskaffelseskost	561 472	763 853
Balanseført verdi	560 920	761 699
Markedsverdi	560 920	761 699
ANDRE FINANSIELLE OMLØPSMIDLER		
Anskaffelseskost	16 762	0
Balanseført verdi	17 028	0
Markedsverdi	17 028	0

Markedsbaserte aksjer har en anskaffelseskost på NOK 130,3 mill. Aksjene er vurdert til børskurs, markedsverdi utgjør NOK 138,5 mill.

Obligasjoner og rentefond har en anskaffelseskost på NOK 561,5. Obligasjonene er vurdert til børskurs, markedsverdi utgjør NOK 560,9 mill.

Andre finansielle instrument har en anskaffelseskost på NOK 16,8 mill. Andre finansielle instrument er vurdert til børskurs, markedsverdi utgjør NOK 17,0 mill.

Årets totale verdiendring av finansielle instrumenter utgjør NOK 7,8 mill.

NOTE 15 - PENSJONSKOSTNAD OG PENSJONSFORPLIKTELSE

Konsernet har plikt til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Konsernet har både innskuddsordninger og ytelsesordninger for sine ansatte. Ytelsesordningen er fra 31.12.2016 avviklet for alle landansatte og erstattet av ny innskuddsbasert pensjonsordning. Konsernets innskuddsordning er organisert i henhold til lov om innskuddspensjon.

Seilende personell har egen tariffestet pensjonsordning. Alderspension fra 60 til 67 år utgjør 60 % av pensjonsgrunnlaget ved full opptjening (360 fartsmåneder), inklusive beregnet pensjon fra Pensjonstrygden for sjømenn. Denne ordningen er sikret og fradragsberettiget.

Konsernet har også førtidspensjonsavtale for mange av de ansatte født i 1962 eller tidligere, og utbetaler 63 % av lønn fra fylte 65 til 67 år. Denne ordningen er ikke sikret og dekkes over konsernets drift.

Tjenestepensjonsordningen for seilende personell omfatter 24 personer pr. 31.12.2017, hvorav 18 mottok pensjon i 2017.

Driftspensjonsordningene omfatter 19 personer pr. 31.12.2017, hvorav 8 mottok pensjon i 2017.

I tillegg til de ytelsesbaserte ordningene, er det kostnadsført NOK 3,0 mill. i innskuddspensjon i årets regnskap.

I tillegg til ordinær innskuddspensjon har selskapet etablert en kompensasjonsordning for ansatte som tidligere hadde ytelsesbasert pensjonsordning. Ordningen er innskuddsbasert, og årlig tilskudd overføres til verdipapirfond med pantesikring. Tilskuddene til verdipapirfondene er en pantsatt eiendel for selskapet, samt en tilsvarende brutto pensjonsforpliktelse til de ansatte. Det beregnes og avsettes for arbeidsgiveravgift av sum tilskudd og verdiutvikling til verdipapirfondene. Netto pensjonsforpliktelse knyttet til dette punkt tilsvarer dermed avsatt arbeidsgiveravgift, klassifisert som annen kortsiktig gjeld i balansen. Midlene utbetales til medlemmene ved pensjonering, fratredelse eller død. Balanseført verdi knyttet til denne ordningen består av akkumulert innskudd og verdiutvikling til 59 personer ansatt i konsernets selskap.

Årets kostnadsførte innskudd til kompensasjonsordningen utgjør NOK 12,9 mill.

	Pensjoner over drift		Tjenestepensjon	
	2017	2016	2017	2016
ÅRETS PENSJONSKOSTNAD				
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-11 295	2 010	2 079	-3 780
Netto rentekostnad / (inntekt)	792	1 122	-23	163
Administrasjonskostnader	542	0	46	257
Arbeidsgiveravgift	-1 481	442	0	-1 177
Netto pensjonskostnad	-11 442	3 573	2 103	-4 537

	Pensjoner over drift		Tjenestepensjon	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
BALANSEFØRTE PENSJONSMIDLER OG -FORPLIKTELSE				
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12.	32 141	43 164	8 437	28 422
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12.	0	0	9 091	28 742
Faktisk netto påløpt pensjonsforpliktelse	-32 141	-43 164	654	320
Arbeidsgiveravgift	-4 532	-6 086	0	0
Netto pensjonsforpliktelse (-) / pensjonsmidler	-36 673	-49 251	654	320

	Pensjoner over drift		Tjenestepensjon	
	2017	2016	2017	2016
AKTUARIELLE GEVINSTER OG TAP				
Estimatavvik innregnet i egenkapitalen pr. 01.01.	21 417	21 643	-2 348	45 062
Årets endring i estimatavvik	1 435	-226	-1 683	-47 411
Estimatavvik innregnet i egenkapitalen pr. 31.12.	22 852	21 417	-4 032	-2 348

	2017	2016
SAMMENSETNING AV PENSJONSMIDLER		
Pensjonsmidler (markedsverdi) pr. 01.01.	28 742	130 467
Avkastning på pensjonsmidlene	745	3 337
Estimatavvik	-19 737	-6 225
Innbetalt premie / til premiefond	753	6 836
Administrasjonskostnader	122	1 368
Pensjonsutbetalinger	1 291	5 165
Pensjonsmidler (markedsverdi) pr. 31.12.	9 091	28 742
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	3,94 %	2,58 %

	31.12.2017	31.12.2016
ØKONOMISKE FORUTSETNINGER		
Diskonteringsrente	2,40 %	2,60 %
Forventet avkastning	2,40 %	2,60 %
Lønnsregulering	2,50 %	2,50 %
G-regulering	2,25 %	2,25 %
Pensjonsregulering	1,48 %	0,00 %
Frivillig avgang for ansatte under 40 år	8,00 %	8,00 %
Frivillig avgang for ansatte over 40 år	0,00 %	0,00 %

NOTE 16 - SKATTEKOSTNAD

	2017	2016
SKATTEKOSTNADEN I KONSERNET BESTÅR AV FØLGENDE:		
Betalbar skatt	7 196	8 019
Endring utsatt skatt, 24 % (25 %)	19 149	-6 267
Endring utsatt skatt som følge av redusert skattesats	4 343	5 083
Avvik mellom avsatt og ilignet skatt i fjor	2 588	3 584
Skattekostnad	33 276	10 419
UTSATT SKATT:		
Endring utsatt skatt i resultatet	23 492	-1 184
Utsatt skatt på poster ført direkte mot egenkapitalen	-1 676	-1 808
Skatteeffekt av tilgang / avgang datterselskap	291	-27 662
Endring utsatt skatt i balansen	22 107	-30 654
BETALBAR SKATT:		
Betalbar skatt i skattekostnaden	7 196	8 019
Skatteeffekt av poster ført mot egenkapitalen	0	0
Betalbar skatt i balansen	7 196	8 019
	31.12.2017	31.12.2016
MIDLERTIDIGE FORSKJELLER:		
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-3 358	-3 177
Varelager	7 781	1 873
Aksjer og andeler	-2 412	-2 922
Driftsmidler	-151 801	-141 104
Gevinst - og tapskonto	356	1 207
Pensjonsmidler	654	320
Pensjonsforpliktelse	-36 674	-49 250
Finansielle instrumenter	-879	-7 330
Netto finansposter rederibeskattede selskaper	-22 755	-23 610
Andre forskjeller	222	10 512
Framførbart underskudd	-1 406 646	-1 348 927
Sum midlertidige forskjeller	-1 615 512	-1 562 407
Forskjeller som ikke inngår i grunnlag utsatt skatt	1 181 223	1 054 100
Grunnlag utsatt skatt	-434 289	-508 308
Skattesats	23 %	24 %
Netto utsatt skatt (+) / skattefordel (-)	-99 886	-121 994
	2017	2016
FORKLARING TIL HVORFOR SKATTEKOSTNAD IKKE UTGJØR 24 % (25 %) AV RESULTAT FØR SKATT:		
24 % (25 %) av resultat før skatt	-6 210	-21 401
Skatteeffekt av rederibeskatning/utenlandsk beskatning	10 433	41 572
Avvik mellom avsatt og ilignet skatt i fjor	2 588	3 584
Endring i ikke balanseført utsatt skattefordel	18 697	36 892
Skatteeffekt av endret skattesats 24 % til 23 % (25 % til 24 %)	4 343	5 083
Skatteeffekt av pensjoner ført mot egenkapitalen	-60	-700
Skatteeffekt av permanente forskjeller	3 484	-54 611
Skattekostnad	33 276	10 419

Ikke balanseført utsatt skattefordel i konsernet pr. 31.12.2017 utgjør NOK 271,7 mill., hvorav NOK 21,4 mill. relaterer seg til ordinært beskattede selskap.

NOTE 17 - ENDRING I EGENKAPITAL

	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Inngående balanse pr. 01.01.	29 400	433 840	574	2 218 410	682 381	3 364 605
Årets endring i estimater	0	0	0	-257	477	219
Innbetaling av egenkapital	0	0	0	0	11 304	11 304
Endret eierandel i datterselskap	0	0	0	-3 369	-3 087	-6 457
Omregningsdifferanser funksjonell valuta	0	0	0	-36 112	-17 148	-53 260
Andre endringer ført mot egenkapitalen	0	0	0	-9 912	1 151	-8 762
Årets resultat	0	0	0	-19 690	-39 462	-59 152
Avsatt utbytte minoriteter	0	0	0	0	-5 270	-5 270
Avsatt utbytte GC Rieber AS	0	0	0	-31 500	0	-31 500
Total egenkapital pr. 31.12.	29 400	433 840	574	2 117 569	630 345	3 211 727

Generalforsamlingen har gitt fullmakt til kjøp av egne aksjer inntil 10 % av totalt antall. Pr. 31.12.2017 eide selskapet ingen egne aksjer.

NOTE 18 - UBENYTTET DEL AV KASSEKREDITT

Samlet limit for konsernkassekreditt for selskapene i konsernkontoordningen er NOK 30,0 mill. Konsernet hadde ikke netto opptrekk på denne pr. 31.12.2017. Alle heleide selskap som deltar i ordningen er solidarisk ansvarlige for totalt mellomværende på kontoen.

For selskap som benytter kassekreditt utenfor konsernkontoordningen er samlet limit NOK 215,0 mill., herav optrukket NOK 109,5 mill., resterende ubenyttet limit er på NOK 105,5 mill.

NOTE 19 - BUNDNE BANKINNSKUDD

Av konsernets bankinnskudd er NOK 7,9 mill. bundne midler innsatt på skattetrekkkonto. Ytterligere NOK 56,7 mill. av bankinnskuddene er bundet, dette er utsatte avdrag på lån som skal betales i første kvartal 2018.

NOTE 20 - FORDRINGER MED FORFALL SENERE ENN 1 ÅR

	31.12.2017	31.12.2016
Langsiktige fordringer som forfaller senere enn 1 år etter regnskapsårets slutt	69 024	7 353

NOTE 21 - LANGSIKTIG GJELD

Konsernet hadde ved utgangen av 2017 følgende avdragsplan for den rentebærende gjeld:

	31.12.2017	31.12.2016
Forfall innen 1 år	240 887	189 407
Forfall om 1-2 år	195 137	190 015
Forfall om 2-3 år	618 261	200 279
Forfall om 3-4 år	468 895	647 977
Forfall om 4-5 år	69 197	499 258
Forfall senere enn 5 år fra balansedato	525 123	583 926
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	2 117 499	2 310 862
Herav USD	1 230 817	1 345 459
Herav DKK	5 708	5 145
Herav NOK	880 974	960 259

Langsiktig gjeld i USD og DKK er omregnet til NOK etter balansedagens kurs.

Annen langsiktig gjeld er uten avtalt forfallstidspunkt.

NOTE 22 - LÅN TIL TILKNYTTET SELSKAP OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

	31.12.2017	31.12.2016
Langsiktig lån til Shipworth Shipping Company Ltd.	0	4 310
Langsiktig lån til Tunisel S.A.	16 960	0
Sum	16 960	4 310

NOTE 23 - PRIVATKONTOORDNING OG MELLOMVÆRENDE MED GC RIEBER-FONDENE

Det henvises til note 13 i selskapsregnskapet til GC Rieber AS.

NOTE 24 - PANTSTILLELSER OG GARANTIER

	31.12.2017	31.12.2016
PANTESIKRET GJELD, PANTSTILLELSER OG GARANTIER		
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	2 117 499	2 310 862
Kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	109 470	54 585
Garantier	81 662	86 078
Andre pantstillelser	124 310	223 000
Sum	2 432 940	2 674 525
REGNSKAPSFØRT VERDI AV PANTESIKREDE EIENDELER		
Faste eiendommer	463 931	1 030 157
Grunnarealer	855 917	319 763
Driftstilbehør	2 427	1 789
Skip	1 717 984	1 862 000
Varelager	139 535	178 676
Kundefordringer	224 377	133 700
Sum	3 404 171	3 526 085

NOTE 25 - FINANSIELL MARKEDSRISIKO OG FINANSIELLE INSTRUMENTER

Konsernet driver internasjonal virksomhet, og er derfor utsatt for ulike risiki, herunder kreditt, likviditet, rente, bunkers og valuta. Konsernet benytter seg av ulike finansielle produkter for å redusere valutarisiko og renterisiko.

Rente

Konsernet har sikret store deler av sin netto renteesponering. Det benyttes i den sammenheng både fastrentelån og rentederivater for å sikre seg mot resultatsvingninger som følge av endringer i rentenivået. Det er lagt til grunn sikringsbokføring for flere av rentederivatene. Disse har en løpetid mellom 1 og 10 år.

	31.12.2017	31.12.2016
RENTESIKRET DEL AV LANGSIKTIG GJELD		
Forfall innen 1 år	76 542	93 864
Forfall om 1-2 år	76 542	93 864
Forfall om 2-3 år	528 775	93 864
Forfall om 3-4 år	21 900	550 009
Forfall om 4 år eller mer	228 113	316 738
Sum	931 872	1 148 339
Herav USD	616 159	670 801
Herav NOK	315 713	477 538

Likviditet

Konsernets strategi er å ha tilstrekkelig likviditet i form av bankinnskudd, rentebærende papirer og trekkfasiliteter slik at en til enhver tid kan finansiere drift og løpende investeringer av begrenset størrelse. I likviditetsforvaltningen benyttes plasseringer i finansinstitusjoner med høy kredittverdighet, samt rentebærende papirer med høy likviditet og lav kredittrisiko.

Bunkers

Konsernet har som hovedregel ingen eksponering for endring i bunkerspriser for skip, da denne risiko ligger hos befrakter.

Det er følgelig ikke inngått sikringsforretninger knyttet til risiko for endring i bunkerspriser.

Valuta

En del av konsernets inntekter er i USD og GBP, mens bare en mindre del av drifts- og administrative kostnader er i USD/GBP. For å redusere konsernets valutaeksponering, er deler av konsernets gjeld i USD. Det gjøres en fortløpende evaluering vedrørende sikring av forventet fremtidig netto kontantstrøm i aktuelle valutaer. Sikring gjøres i hovedsak ved å inngå terminforretninger for salg av valuta mot NOK.

Konsernet har inngått terminkontrakter for å redusere valutarisikoen for kontantstrømmer i 2018.

Alle terminkontrakter regnskapsføres til virkelig verdi. Verdiendring på finansielle sikringsinstrumenter blir ført mot resultat.

Konsernets portefølje av finansielle valutasikringsinstrumenter utgjorde på balansedagen:

	Valuta	Beløp	Forfall	Kurs	Virkelig verdi
Termin for sikring av salgsinntekter	USD	11 000	2018	8,22	202
Termin for sikring av salgsinntekter	EUR	4 000	2018	9,41	-1 695
Sum finansielle sikringsinstrumenter					-1 493

NOTE 26 - GODTGJØRELSE TIL ADM. DIR., STYRE OG REVISOR

For informasjon om godtgjørelse til adm. dir. i morselskapet, henvises det til note 16 i selskapsregnskapet til GC Rieber AS.

For samtlige selskap i konsernet er det utbetalt NOK 2,4 mill. i honorar til selskapenes styrever.

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelser til styrets leder eller adm. dir., eller inngått avtaler med disse om bonus, overskuddsdeling eller opsjoner. Det er ikke gitt sikkerhetsstillelse til øvrige ansatte/styremedlemmer i konsernet.

Pr. 31.12.2017 utgjorde lån til øvrige ansatte i konsernet NOK 0,02 mill. Rentesatsen var 4,25 % pr. 31.12.2017.

	2017	2016
HONORAR TIL REVISOR FOR SAMTLIGE SELSKAP I KONSERNET		
Revisjon	2 664	1 896
Andre attestasjonsoppgaver	630	805
Skatterådgivning	273	424
Andre tjenester	-28	488
Totalt honorar	3 539	3 613

NOTE 27 - AKSJEEIERE

Det henvises til note 19 i selskapsregnskapet til GC Rieber AS.

NOTE 28 - OFFENTLIGE TILSKUDD

GC Rieber Oils AS har i perioden 2002-2006 mottatt investeringstilskudd fra Innovasjon Norge på totalt NOK 1,6 mill. Tilskuddene gjelder anlegget i Kristiansund. Tilskuddene behandles som utsatt inntektsføring, som periodiseres som en reduksjon av avskrivningene i takt med avskrivningsperioden på 12 år.

NOTE 29 - VALUTAKURSER

	31.12.2017	31.12.2016
SLUTTKURSER		
US dollar	8,21	8,62
Euro	9,84	9,09
Pund sterling	11,09	10,61
Canadiske dollar	6,54	6,40
Australske dollar	6,41	6,23
Indiske rupi (100 INR)	12,85	12,69
Danske kroner (100 DKK)	132,18	122,22
Sør-Afrikanske rand	0,66	0,63
Islandske kroner	0,08	

	2017	2016
GJENNOMSNIITT		
US dollar	8,26	8,40
Euro	9,33	9,29
Pund sterling	10,64	11,37
Canadiske dollar	6,37	6,34
Australske dollar	6,33	6,25
Indiske rupi (100 INR)	12,69	12,50
Danske kroner (100 DKK)	125,39	124,78
Sør-Afrikanske rand	0,62	0,57
Islandske kroner	0,08	

Konsernet har NOK som presentasjonsvaluta. Funksjonell valuta er forskjellig for de ulike selskapene i konsernet.

NOTE 30 - LEIEAVTALER

Finansielle leieavtaler

Konsernet har ikke inngått vesentlige finansielle leieavtaler.

Operasjonelle leieavtaler

Konsernet leier ut sine eide skip på certepartier med ulik varighet til ulike befraktere.

Konsernet har ikke inngått vesentlige operasjonelle leieavtaler som leietaker.

NOTE 31 - BETINGEDE UTFALL

Konsernets datterselskap Armada Seismic Invest II AS mottok i 2012 et krav fra Arrow Seismic Invest II Ltd (nå PGS Geophysical (UK) Limited) på ca. EUR 9 mill. Kravet ble avvist i kjennelse fra Bergen Tingrett 2. mars 2016, og Armada ble tilkjent fulle saksomkostninger. I april 2016 ble avgjørelsen anket av PGS. Armada opprettholder sitt synspunkt at kravet er ubegrunnet, noe som også ble bekreftet av Bergen tingrett. Behandling i Gulating Lagmannsrett var opprinnelig berammet til september 2017, men ble utsatt til mars 2018. En avgjørelse er ventet å komme før sommeren 2018.

I september 2016 besluttet GC Rieber Shipping ASA og det heleide datterselskapet GC Rieber Crewing AS å legge ned virksomheten i GC Rieber Crewing. Prosessen var et resultat av de utfordrende subsea- og seismikkmarkedene og et behov for å redusere kostnadsnivået. I desember 2016 mottok selskapet en stevning fra en gruppe på 17 tidligere ansatte i GC Rieber Crewing som ble berørt av avviklingen. 15 av de tidligere ansatte krevde økonomisk kompensasjon og gjeninnsettelse i stillingene sine, mens to av de tidligere ansatte kun krevde økonomisk kompensasjon. Kravet ble behandlet i Bergen Tingrett i oktober/november 2017. Dommen falt 20. mars 2018, der tingretten gir GC Rieber Shipping ASA og GC Rieber Crewing AS medhold, og fastslår at hver av partene skal dekke sine egne saksomkostninger. Dommen kan ankes innen en måned.

I desember 2012 solgte GC Rieber Shipping ASA totalt 3 217 697 aksjer i Octio til Statoil Venture. Resterende eierandel ble solgt i 2013. I tillegg til salgssummen er det avtalt en earn-out dersom Statoil Venture selger aksjer eller deler av Octios eiendeler. Earn-out beløpet ville ha utgjort 8 % av en eventuell salgssum før 31. desember 2015, og trappes gradvis ned til 5 % ved salg innen 31. desember 2022.

NOTE 32 - HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Datterselskapet GC Rieber Shipping ASA gjennomførte i mars 2018 en rettet emisjon på NOK 100,0 mill., der morselskapet GC Rieber AS tegnet seg for NOK 70,4 mill., iht. sin eierandel på 70,4 %.

REGNSKAP

GC RIEBER AS

2017

RESULTATREGNSKAP

GC RIEBER AS

Alle tall i NOK 1 000.	NOTE	2017	2016
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Annen driftsinntekt	18,21	36 831	35 753
Sum driftsinntekter		36 831	35 753
Varekostnad		24	557
Lønnskostnad	2,8,16,21	31 455	37 532
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	3 401	3 149
Annen driftskostnad	16,21	18 595	19 413
Sum driftskostnader		53 474	60 651
Driftsresultat		-16 643	-24 898
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Inntekt på investering i datterselskap	4,21	61 864	814 383
Renteinntekter fra konsernselskap	21	2 996	5 199
Renteinntekter		1 001	891
Gevinst ved salg av virksomhet	5,21	0	345
Annen finansinntekt	17	41 892	13 002
Verdiendring av finansielle instrumenter	7	7 766	791
Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	6	-6 449	11 664
Nedskrivning av konserninterne finansposter	5	-1 792	1 060
Rentekostnader til konsernselskap	21	-603	-685
Rentekostnader		-8 858	-8 615
Annen finanskostnad	17	-13 005	-23 727
Resultat av finansposter		84 810	814 307
Resultat før skattekostnad		68 167	789 408
Skattekostnad	9	14 684	1 273
Arsresultat		53 483	788 136

BALANSE - EIENDELER

GC RIEBER AS

Alle tall i NOK 1 000.	NOTE	31.12.2017	31.12.2016
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker o.l.	3	16 770	13 835
Utsatt skattefordel	9	32 189	46 544
Sum immaterielle eiendeler		48 959	60 379
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3	1 728	1 811
Driftsløsøre, inventar og annet utstyr	3	2 659	3 031
Sum varige driftsmidler		4 387	4 842
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Investeringer i datterselskap	5,20	1 024 089	1 023 325
Investeringer i aksjer og andeler	6	26 428	26 967
Konsernfordringer	14	27 822	38 085
Andre langsiktige fordringer	12,16	2 163	2 376
Sum finansielle anleggsmidler		1 080 502	1 090 753
Sum anleggsmidler		1 133 849	1 155 974
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	14	12 693	14 576
Andre kortsiktige fordringer	14,16	4 241	1 380
Konsernfordringer	14	67 614	318
Sum fordringer		84 549	16 275
INVESTERINGER			
Markedsbaserte aksjer	7	138 526	25 499
Markedsbaserte obligasjoner	7	560 920	756 686
Andre finansielle omløpsmidler	7	17 028	0
Sum investeringer		716 474	782 185
Bankinnskudd, kontanter o.l.	11,15	161 195	194 773
Sum omløpsmidler		962 217	993 233
Sum eiendeler		2 096 066	2 149 207

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

GC RIEBER AS

Alle tall i NOK 1 000.	NOTE	31.12.2017	31.12.2016
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital	19	29 400	29 400
Overkurs		433 840	433 840
Annen innskutt egenkapital		574	574
Sum innskutt egenkapital		463 814	463 814
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital		1 218 424	1 197 543
Sum opptjent egenkapital		1 218 424	1 197 543
Sum egenkapital	10	1 682 238	1 661 357
 GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
Pensjonsforpliktelser	8	11 267	18 592
Sum avsetning for forpliktelser		11 267	18 592
ANNEN LANGSIKTIG GJELD			
Øvrig langsiktig gjeld	13,20	358 860	340 278
Sum annen langsiktig gjeld		358 860	340 278
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	14	6 749	6 731
Skyldige offentlige avgifter		1 840	2 869
Utbytte		31 500	31 500
Konserngjeld	14,15	0	50 729
Annen kortsiktig gjeld		3 613	37 152
Sum kortsiktig gjeld		43 702	128 980
Sum gjeld		413 828	487 851
Sum egenkapital og gjeld		2 096 066	2 149 207

Bergen, 03. april 2018

Camilla Grieg
Styrets Leder

Per Otto Dyb
Styrets nestleder

Søren Martens
Styremedlem

Henriette Rieber
Styremedlem

Tor Morten Osmundsen
Styremedlem

Paul Christian Rieber
Adm. dir

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

GC RIEBER AS

Alle tall i NOK 1 000.	2017	2016
A) KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Resultat før skatt	68 167	789 408
Tap/gevinst på aksjer i datterselskap	0	-345
Ordinære avskrivninger	3 401	3 149
Nedskrivning anleggsmidler / finansielle eiendeler	8 242	-12 724
Mottatte renter	-1 001	-891
Betalte renter	573	838
Endring varelager	0	0
Endring leverandørgjeld	19	4 939
Endring pensjoner over resultatet	-8 757	639
Poster klassifisert som investerings - eller finansieringsaktiviteter	-4 916	-774 537
Endring andre tidsavgrensingsposter	-154 157	-78 700
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	-88 429	-68 223
B) KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Investering i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-5 881	-4 814
Mottatte renter	1 001	891
Investering i markedsbaserte verdipapir	-474 156	-155 881
Realisering av markedsbaserte verdipapir	550 163	236 330
Investering i ikke markedsbaserte verdipapir	-26 850	-3 144
Realisering av ikke markedsbaserte verdipapir	15 559	2 864
Investering i datterselskap	-764	-63 947
Realisering datterselskap	0	600
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	59 072	12 899
C) KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Nedbetaling på annen langsiktig gjeld	-102 114	-86 543
Opptak av annen langsiktig gjeld	120 695	97 642
Endring langsiktige fordringer	8 684	-16 745
Betalte renter	-573	-838
Utbetalt utbytte	-31 500	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-4 808	-6 485
Netto endring likvider (A+B+C)	-34 165	-61 809
Likviditetsbeholdning ved begynnelsen av perioden	194 773	256 335
Agio/disagio på likviditetsbeholdning	586	247
Likviditetsbeholdning ved slutten av perioden	161 195	194 773

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Alle tall i notene er oppgitt i NOK 1 000, med mindre annet er særskilt oppgitt.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Datterselskap

Datterselskap er vurdert etter kostmetoden. Utbytte fra datterselskap blir inntektsført i opptjeningsåret.

Inntekts- og kostnadsføring

Inntektsføring ved salg skjer på leveringstidspunktet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning for forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler som inngår i handelsporteføljen vurderes til markedsverdi i regnskapet. Verdiendring resultatføres løpende og presenteres på egen linje under finansielle poster i resultatregnskapet.

Finansielle anleggsmidler

Tilknyttede selskap og andre aksjer er vurdert etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år, og har en kostpris som overstiger NOK 15 000,-. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Immaterielle eiendeler

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved oppkjøp og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler på oppkjøpstidspunktet. Goodwill føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger. Goodwill avskrives over forventet levetid.

Ervervede rettigheter og andre immaterielle eiendeler balanseføres og avskrives over estimert brukstid. Egne utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid. Utgifter til forskning kostnadsføres løpende.

Pensjoner

Selskapet har innskuddsplaner. I tillegg til ordinær innskuddspensjon har selskapet etablert en kompensasjonsordning for ansatte som tidligere hadde ytelsesbasert pensjonsordning. Ordningen er innskuddsbasert, og årlig tilskudd overføres til verdipapirfond med pantesikring. Ved regnskapsføring av pensjonsforpliktelse er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Endring i pensjonsforpliktelsene som følge av estimatavvik i forpliktelse og/eller midler, føres mot egenkapitalen det året avviket oppstår.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 23 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessige underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført.

Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt regnskapsføres til nominelt beløp.

Valutaomregning

Resultatposter vedrørende transaksjoner i utenlandsk valuta er ført etter kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet etter kursene på balansetidspunktet.

Realisert/urealisert agio og realisert/urealisert disagio knyttet til pengeposter resultatføres.

Kontantstrømanalyse

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Likviditetsbeholdningen omfatter kontanter og bankinnskudd.

NOTE 2 - LØNSKOSTNADER

	2017	2016
Lønnskostnader	23 397	28 374
Styrehonorar og representantskap	609	700
Arbeidsgiveravgift	4 545	4 032
Pensjonskostnad	340	2 388
Andre personalkostnader	2 563	2 038
Sum personalkostnader	31 455	37 532

Selskapet hadde 29 årsverk i 2017.

NOTE 3 - ANLEGGSMIDLER

	Inventar/ driftsløsøre	Faste eiendommer	Programvare / lisens ervervet	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.	9 489	2 058	14 881	26 428
Tilgang i året	761	0	5 120	5 881
Anskaffelseskost pr. 31.12.	10 251	2 058	20 001	32 309
Samlede av- og nedskrivninger pr. 01.01.	6 458	247	1 046	7 751
Årets ordinære avskrivninger	1 134	82	2 184	3 401
Samlede av- og nedskrivninger pr. 31.12.	7 592	329	3 231	11 152
Balanseført verdi pr. 31.12.	2 659	1 728	16 770	21 157
Avskrivningsmetode	linær	linær	linær	
Økonomisk levetid	3 - 10 år	25 år	7 år	

NOTE 4 - INNTEKT PÅ INVESTERING I DATTERSELSKAP

	2017	2016
Aksjeutbytte fra datterselskap	15 000	789 655
Konsernbidrag mottatt	46 864	24 728
Sum inntekt fra datterselskap	61 864	814 383

NOTE 5 - AKSJER I DATTERSELSKAP

	Eier- /stemmeandel	Balansef. verdi 31.12.2017	Resultat 2017	Egenkapital 31.12.2017
GC Rieber Shipping ASA (konsern) (Bergen)	70 %	434 367	-130 069	1 139 636
GC Rieber Eiendom AS (konsern) (Bergen)	100 %	160 694	20 278	956 730
GC Rieber Salt AS (konsern) (Oslo)	100 %	138 865	26 590	167 388
GC Rieber Oils AS (konsern) (Kristiansund)	100 %	191 958	31 580	201 856
GC Rieber Compact AS (konsern) (Os)	100 %	98 205	-13 049	95 514
GC Rieber Canada Ltd (New Foundland)	100 %	0	1 331	-15 635
Sum		1 024 089	-63 339	2 545 490

Årets nedskrivning av konserninterne finansposter utgjør 1 792.

Årets avgitte konsernbidrag 764 er inkludert i investering datterselskap.

Det er gjennomført en rettet emisjon på 100 000 i mars 2018 mot eksisterende aksjonærer i GC Rieber Shipping ASA, hvorav GC Rieber AS har innbetalt 70 440 i forhold til andel på 70,44 %.

NOTE 6 - ANDRE AKSJER

	Forretn. kontor	Eier/stemme andel	Ansk. kost 31.12.2017	Balanseført verdi 31.12.2017
Sea-Hawk Navigation AS	Bergen	19,9 %	10 861	917
Omegatri AS	Oslo	15,3 %	6 080	1 402
Fløibanen AS	Bergen	13,6 %	5 923	5 923
Credo Invest Nr. 5 As	Oslo	12,4 %	439	439
Aksjer hvor eierandel utgjør under 10 %		< 10,0 %	37 319	17 746
Sum			60 623	26 428

Årets nedskrivning av andre langsiktige aksjer utgjør 6 449.

NOTE 7- AKSJER OG OBLIGASJONER

	31.12.2017	31.12.2016
MARKEDSAKSJER		
Anskaffelseskost	130 281	23 843
Balanseført verdi	138 526	25 499
Markedsverdi	138 526	25 499
OBLIGASJONER		
Anskaffelseskost	561 472	758 840
Balanseført verdi	560 920	756 686
Markedsverdi	560 920	756 686
ANDRE FINASIELLE INSTRUMENT		
Anskaffelseskost	16 762	0
Balanseført verdi	17 028	0
Markedsverdi	17 028	0

Markedsbaserte aksjer har en anskaffelseskost på 130 281.
Aksjene er vurdert til børskurs, markedsverdi utgjør 138 526.

Obligasjoner og rentefond har en anskaffelseskost på 561 472.
Obligasjonene er vurdert til børskurs, markedsverdi utgjør 560 920.
Av obligasjonene utgjør pålydende i utenlandsk valuta USD 800 000.

Andre finansielle instrument har en anskaffelseskost på 16 762.
Andre finansielle instrument er vurdert til børskurs, markedsverdi utgjør 17 028.

Årets totale verdiendring av finansielle instrumenter utgjør 7 766.

NOTE 8 - PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSE

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene i denne loven. Selskapets innskuddsordning er organisert i henhold til lov om innskuddspensjon.

Selskapet har også førtidspensjonsavtale med ansatte født i 1962 eller tidligere og utbetaler 63 % av lønn fra fylte 65 til 67 år. Denne ordningen er ikke sikret og dekkes over selskapets drift. Driftspensjonsordningen omfatter 6 personer pr. 31.12.2017, hvorav 5 mottok pensjon i 2017.

Alle pensjonsordningene er behandlet etter Norsk Regnskaps Standard for pensjonskostnader. Aktuarielle gevinster og tap i perioden innregnes etter NRS6.67C med endelig virkning direkte i annen egenkapital.

I tillegg til driftspensjon er det kostnadsført 144 i innskuddspensjon i årets regnskap.

I tillegg til ordinær innskuddspensjon har selskapet etablert en kompensasjonsordning for ansatte som tidligere hadde ytelsesbasert pensjonsordning. Ordningen er innskuddsbasert, og årlig tilskudd overføres til verdipapirfond med pantesikring. Tilskuddene til

verdipapirfondene er en pantsatt eiendel for selskapet, samt en tilsvarende brutto pensjonsforpliktelse til de ansatte. Det beregnes og avsettes for arbeidsgiveravgift av sum tilskudd og verdiutvikling til verdipapirfondene. Netto pensjonsforpliktelse knyttet til dette punkt tilsvarende dermed avsatt arbeidsgiveravgift, klassifisert som annen kortsiktig gjeld i balansen. Midlene utbetales til medlemmene ved pensjonering, fratredelse eller død. Balanseført verdi knyttet til denne ordningen består av akkumulert innskudd og verdiutvikling til 15 personer ansatt i GC Rieber AS.

	Pensjoner over drift		Tjenestepensjon	
	2017	2016	2017	2016
ÅRETS PENSJONSKOSTNAD				
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-7 106	375	0	969
Netto rentekostnad / (inntekt)	247	453	0	-80
Administrasjonskostnader	0	0	0	61
Arbeidsgiveravgift	-967	117	0	0
Netto pensjonskostnad	-7 826	945	0	950

	Pensjoner over drift		Tjenestepensjon	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
BALANSEFØRTE PENSJONSMIDLER OG - FORPLIKTELSER				
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12.	9 875	16 295	0	0
Faktisk netto påløpt pensjonsforpliktelse	-9 875	-16 295	0	0
Arbeidsgiveravgift	-1 392	-2 298	0	0
Netto pensjonsforpliktelse (-) / pensjonsmidler	-11 267	-18 592	0	0

	Pensjoner over drift		Tjenestepensjon	
	2017	2016	2017	2016
AKTUARIELLE GEVINSTER OG TAP				
Estimatavvik innregnet i egenkapitalen pr. 01.01.	14 242	14 633	16 774	19 111
Årets endring i estimatavvik	1 431	-392	0	-2 337
Estimatavvik innregnet i egenkapitalen pr. 31.12.	15 673	14 242	16 774	16 774

	2017	2016
	SAMMENSETNING AV PENSJONSMIDLER	
Pensjonsmidler (markedsverdi) pr. 01.01.	0	31 400
Avkastning på pensjonsmidlene	0	1 158
Estimatavvik	0	1 132
Bedriftsoppkjøp	0	12 204
Midler ved (planendring) / avkorting	0	-42 830
Administrasjonskostnader	0	-453
Pensjonsutbetalinger	0	-2 612
Pensjonsmidler (markedsverdi) pr. 31.12.	0	0
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	0 %	7,37 %

	31.12.2017	31.12.2016
	ØKONOMISKE FORUTSETNINGER	
Diskonteringsrente	2,40 %	2,60 %
Forventet avkastning	2,40 %	2,60 %
Lønnsregulering	2,50 %	2,50 %
G-regulering	2,25 %	2,25 %
Pensjonsregulering aktive	0,00-1,48 %	0,00 %
Pensjonregulering pensjonister	0,00 %	0,00 %
Frivillig avgang for ansatte under 40 år	8,00 %	8,00 %
Frivillig avgang for ansatte over 40 år	0,00 %	0,00 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer og avgang.

NOTE 9 - SKATTEKOSTNAD

	2017	2016
ÅRETS SKATTEKOSTNAD		
Resultat før skatt	68 167	789 408
Mottatt utbytte	-45 922	-795 506
Permanente forskjeller	31 735	3 632
Endring midlertidige forskjeller	-10 054	-579
Anvendelse av fremførbart underskudd	-43 926	0
Årets skattegrunnlag	0	-3 045
SKATTEKOSTNADEN I REGNSKAPET BESTÅR AV FØLGENDE POSTER		
Betalbar inntektsskatt	0	0
Skatteeffekt av pensjoner ført mot egenkapitalen	329	-50
Endring utsatt skatt 24 %	12 955	-617
Endring utsatt skatt som følge av redusert skattesats	1 400	1 939
Skattekostnad	14 684	1 273

	31.12.2017	31.12.2016
MIDLERTIDIGE FORSKJELLER		
Kundefordringer	-68	0
Aksjer	-2 412	-2 922
Obligasjoner og sertifikater	-879	-2 154
Driftsmidler	-162	-93
Langsiktige fordringer i utenlandsk valuta	5 909	3 094
Andre forskjeller	-1 175	0
Gevinst - og tapskonto	2 239	2 799
Pensjonsforpliktelse	-11 267	-18 592
Framførbart underskudd	-132 139	-176 065
Grunnlag utsatt skatt	-139 953	-193 933
Skattesats	23 %	24 %
Netto utsatt skatt (+) / skattefordel (-)	-32 189	-46 544

	2017	2016
FORKLARING TIL HVORFOR SKATTEKOSTNAD IKKE UTGJØR 24 % AV RESULTAT FØR SKATT		
24 % av resultat før skatt	16 360	197 352
Endring utsatt skatt som følge av redusert skattesats	1 400	1 939
Skatteeffekt av mottatt utbytte	-11 021	-198 877
Skatteeffekt av pensjoner ført mot egenkapitalen	329	-50
Skatteeffekt av permanente forskjeller	7 616	908
Skattekostnad	14 684	1 273

Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening.

NOTE 10 - ENDRING I EGENKAPITALEN

	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Inngående balanse pr. 01.01.	29 400	433 840	574	1 197 543	1 661 357
Årets endring i estimatavvik mot pensjoner	0	0	0	-1 102	-1 102
Årets resultat	0	0	0	53 483	53 483
Avsatt utbytte	0	0	0	-31 500	-31 500
Total egenkapital pr. 31.12.	29 400	433 840	574	1 218 424	1 682 238

NOTE 11 - BUNDNE BANKINNSKUDD

Av selskapets bankinnskudd er 1 069 bundne midler innsatt på skattetrekkkonto for konsernet.

NOTE 12 - FORDRINGER MED FORFALL SENERE ENN 1 ÅR

	31.12.2017	31.12.2016
Langsiktige fordringer som forfaller senere enn 1 år etter regnskapsårets slutt	2 163	2 376

NOTE 13 - LANGSIKTIG GJELD

Som et ledd i sin finansiering tilbyr selskapet en innskuddsordning til ansatte og aksjonærer m.fl. til markedsvilkår. Samlet innskudd i ordningen pr. 31.12.2017 utgjorde 358 860.

	31.12.2017	31.12.2016
Privatkonto, innskuddsordning	234 549	219 874
Mellomværende GC Rieber Fondene	124 310	120 404
Sum langsiktig gjeld	358 860	340 278

NOTE 14 - KONSERNMELLOMVÆRENDE

Konsernmellomværende fungerer som en fleksibel finansiering der datterselskapene trekker opp ved behov og betaler ned når de har overskuddslikviditet. Det ikke er avtalt noe forfallstidspunkt.

	31.12.2017	31.12.2016
Konsernfordringer langsiktige	25 826	38 085
Kundefordring på datterselskaper	12 190	14 163
Andre kortsiktige fordringer på datterselskap	850	318
Konsernfordringer kortsiktige	67 614	0
Sum konsernfordringer	106 481	52 567
Leverandørgjeld til datterselskaper	124	298
Konserngjeld kortsiktig	0	50 729
Sum konserngjeld	124	51 027

NOTE 15 - SIKKERHETSSTILLELSER

Konsernets totale saldo i konsernkontosystem er presentert som netto bankinnskudd i selskapets balanse.

Datterselskap andel er presentert som netto kortsiktig konsernfordring.

Selskapet er solidarisk ansvarlig for totalt mellomværende på konsernets konsernkonto.

Denne har en limit på 15 000.

NOTE 16 - GODTGJØRELSE OG LÅN TIL FORRETNINGSFØRER, STYRE OG REVISOR

Adm. dir. i morselskapet har i regnskapsåret mottatt 1 999 i lønn og 27 i andre godtgjørelser.

Det er i selskapet utbetalt 600 i styrehonorar.

Adm.dir. er medlem av pensjonsordningen som er omtalt i note 8. Adm.dir. har ingen opsjonsavtaler med selskapet. Det finnes heller ingen spesielle sluttvederlagsordninger for adm.dir.

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelser til styrets leder eller adm.dir.

Det er ikke gitt sikkerhetsstillelse til øvrige ansatte/styremedlemmer i selskapet.

Pr. 31.12.2017 utgjorde lån til øvrige ansatte i konsernet 17 Rentesatsen var 4,25 % pr. 31.12.2017.

	2017	2016
HONORAR TIL REVISOR		
Revisjon	429	289
Andre attestasjonstjenester	0	22
Skatterådgivning	23	6
Andre tjenester utenfor revisjonen	-54	129
Totalt honorar	397	446

Alle beløp er eks. mva.

NOTE 17 - FINANSIELL RISIKO

Selskapet driver internasjonal virksomhet, og er derfor utsatt for ulike risiki, herunder likviditet, rente og valuta.

Selskapet har ingen sikringskontrakter pr. 31.12.2017. Annen resultatført agio utgjør 2 222 og disagio 1 316.

NOTE 18 - DRIFTSINNTEKTER

Driftsinntekter består hovedsakelig av honorarer fra datterselskapene for tjenester innen IKT, regnskap og HR.

NOTE 19 - AKSJEEIERE

Selskapets aksjekapital består av 420 000 aksjer à kr. 70,-, totalt kr. 29 400 000,-. Alle aksjene har lik stemmerett. Følgende aksjonærer har eierandel større enn 1 %:

		Andel i prosent	Antall
FØLGENDE AKSJONÆRER HAR EIERANDEL STØRRE ENN 1 %			
AS Odin	Bergen	30,0 %	126 000
GC Rieber Fondet	Bergen	20,4 %	85 801
AS Javipa	Bergen	16,0 %	67 200
Pelicañ AS	Bergen	4,0 %	16 800
Dag Arnesen	Asker	2,2 %	9 400
Randi Arnesen	Bergen	1,7 %	7 300
Rolf Arnesen	Bergen	1,5 %	6 200
Bjart Nygaard	Bergen	1,5 %	6 100
Øvrige		22,7 %	95 199
Sum		100,0 %	420 000

MEDLEMMER AV STYRET OG ADM. DIR., EIER OG/ELLER REPRESENTERER FØLGENDE ANTALL AKSJER

	Antall
Paul-Chr. Rieber, inkl. indirekte eie	210 400
Søren Martens	1 786
Henriette Moseng Rieber	200

NOTE 20 - PANTSTILLELSER

	31.12.2017	31.12.2016
GC RIEBER FONDENE		
Langsiktig gjeld i GC Rieber Fondene	124 310	120 404
BOKFØRT VERDI AV EIENDELER STILLET SOM SIKKERHET FOR GJELD TIL GC RIEBER FONDENE		
Aksjer GC Rieber Eiendom AS	160 694	160 694

NOTE 21 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

	2017	2016
DRIFTSINNETEKTER		
Administrasjonstjenester til datterselskap	35 326	34 309
Viderefakturerte kostnader til datterselskap	0	557
Sum driftsinntekter	35 326	34 866
LØNNSKOSTNADER		
Sum personalkostnader	421	21
ANDRE DRIFTSKOSTNADER		
Eiendomskostnader til datterselskap	387	581
Andre driftskostnader til datterselskap	382	97
Sum andre driftskostnader	769	678
INNTEKT PÅ INVESTERING I DATTERSELSKAP		
Aksjeutbytte datterselskap	15 000	789 655
Konsernbidrag mottatt	46 864	24 728
Sum inntekt på investering i datterselskap	61 864	814 383
GEVINST VED SALG AV VIRKSOMHET		
Sum gevinst ved salg av virksomhet	0	345
RENTEINNETEKTER		
Renteinntekt mellomværende datterselskap	1 114	1 566
Renteinntekt konsernkonto datterselskap	1 882	3 633
Sum renteinntekter fra konsernselskap	2 996	5 199
RENTEKOSTNADER		
Sum rentekostnad konsernkonto datterselskap	603	685

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert GC Rieber AS' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 53 483 000 og et underskudd i konsernregnskapet på kr 59 152 000. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipp, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipp.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til GC Rieber AS per 31. desember 2017 og av selskaps resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapspraksis i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet GC Rieber AS per 31. desember 2017 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapspraksis i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god regnskapspraksis i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Vår oppgave og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet og er uttrykkelig inkludert i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er overholdt våre erstatningsplikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Leddene er utsvaret for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og

årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilspørrelt inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapspraksis i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilnøyd måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Fortsetningsen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god regnskapspraksis i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå på grunn av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir verdt som vesentlig dersom den kan påvirke beslutninger som tas av interessenter som forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne forutsetter basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god regnskapspraksis i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonell skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonsprosedyrer for å håndtere slike risikoer og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Nærskaper for et vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan bli skjult, fortløsende, bevises utdelt, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonsprosedyrer som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende notepoplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved utarbeidelsen av årsregnskapet, og i hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig

(2)

usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inn til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og i hvorvidt årsregnskapet representerer et uforholdende bilde. Transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedvarende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har observert i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige løvmessige krav

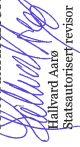
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjon av årsregnskapet (ISA) og «Attestasjonsoppgave som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversikkelig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringspraksis i Norge.

Bergen, 2. april 2019
PricewaterhouseCoopers AS

Halvard Aarø
Statsautorisert revisor

(3)

